

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/81/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1221200734
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1221200734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcu: L. W., narodený XX.XX.XXXX, bytom B. XX, L., zastúpený: JUDr. Peter Harakály, advokát, so sídlom Mlynská 28, Košice, IČO: 00 620 157, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom: Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpený: MGA IURIS s. r. o., so sídlom Cukrová 14, Bratislava, IČO: 47 233 028, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 23. októbra 2023 č.k. B2-32C/9/2021-870, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 23. októbra 2023 č.k. B2-32C/9/2021-870 v napadnutom zamietajúcom výroku **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 23. októbra 2023 č.k. B2-32C/9/2021-870 v prvom výroku zastavil konanie v časti o zaplatenie náhrady za bolesť vo výške 3.323,30 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.588,10 eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 735,20 eur od 07.12.2021 do zaplatenia, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 24.129,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 20.617,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 3.512,30 eur od 10.08.2021 do zaplatenia, zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12.064,65 eur, náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 862,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 862,90 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, náhrady za stratu na zárobku pri invalidite za obdobie od 16.12.2019 do 31.12.2020 vo výške 179,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 179,88 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, náhrady za stratu na zárobku pri invalidite za obdobie od 01.01.2021 do 31.03.2021 vo výške 43,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 14,56 eur od 16.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 14,56 eur od 16.02.2021 do zaplatenia a zo sumy 14,56 eur od 16.03.2021 do zaplatenia, a náhrady nákladov spojených s liečením vo výške 541,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 541,87 eur od 06.04.2021 do zaplatenia. V druhom výroku súd prvej inštancie konanie zastavil v časti o zaplatenie náhrady za bolesť vo výške 12.004,05 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 12.004,05 eur od 06.04.2021 do 25.05.2022 vo výške 680,78 eur, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 77.342,55 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 72.277,55 eur od 06.04.2021 do 25.05.2022 vo výške 4.099,03 eur a zo sumy 5.065,- eur od 10.08.2021 do 25.05.2022 vo výške 199,82 eur, náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 2.651,37 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.651,37 eur od 06.04.2021 do 25.05.2022 vo výške 150,37 eur, náhrady za

stratu na zárobku pri invalidite za obdobie od 16.12.2019 do 31.03.2021 vo výške 855,72 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 855,72 eur od 06.04.2021 do 25.05.2022 vo výške 48,53 eur, náhrady nákladov spojených s liečením vo výške 2.709,36 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.709,36 eur od 06.04.2021 do 25.05.2022 vo výške 153,66 eur. V treťom výroku súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za bolesť vo výške 0,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 0,45 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 0,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 0,45 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15.469,- eur, náhradu za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 1,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1,02 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s liečením vo výške 301,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 182,30 eur od 10.02.2022 do zaplatenia a zo sumy 118,90 eur od 21.06.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo štvrtom výroku súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov zastavujúceho konania.

2. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi (i) náhradu za bolesť vo výške 25.881,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 25.881,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (ii) náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 206.170,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 206.170,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (iii) zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 103.085,- eur, (iv) náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti vo výške 5.737,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.737,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (v) náhradu za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 1.798,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.798,88 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (vi) náhradu liečebných nákladov vo výške 5.418,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.418,70 eur od 06.04.2021 do zaplatenia. Taktiež žiadal, aby žalovaný vyplácal žalobcovi (vii) náhradu za stratu na zárobku pri invalidite vo forme mesačného peňažného dôchodku v sume 145,56 eur, počnúc od 01.01.2021 do budúca, s pravidelným zvyšovaním podľa zákonnej valorizácie, vždy do 15. dňa v mesiaci, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca až do zaplatenia.

3. Žalobu uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že dňa 17.12.2018 približne o 18:20 hod. došlo v obci L. na priamom úseku cesty I. v úseku 7,3 km na ulici P. Y. v smere do centra obce k dopravnej nehode a to tak, že žalobca vychádzal z pohostinstva V., prechádzal priamym smerom od východu z pohostinstva po chodníku až k ceste, následne začal prechádzať cez cestu, pričom počas prechádzania cez cestu ho zrazilo z ľavej strany prichádzajúce motorové vozidlo N. L., EČV: B., ktoré viedol vodič T. Q.. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca R. I. W., znalca z odboru doprava cestná, strojárstvo okrem iného vyplynulo, že vodič motorového vozidla sa pri dopravnej nehode pohyboval rýchlosťou oscilujúcou okolo hodnoty 60 km/h, a to v mieste, kde bola povolená maximálna rýchlosť 50 km/h. Motorové vozidlo sa pred zrážkou s chodcom pohybovalo so zapnutými tlmenými svetlometmi, čomu zodpovedala rýchlosť primeraná rozhladovým pomerom v hodnote 44 km/h až 54 km/h. Zo znaleckého posudku ďalej vyplývalo, že vodič motorového vozidla by dopravnej nehode zabránil v prípade, ak by sa pred dopravnou nehodou pohyboval s motorovým vozidlom rýchlosťou nižšou ako 54 km/h. Žalobca zastáva názor, že v prejednávanom prípade boli naplnené všetky obligatórne predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka. V rámci predmetnej dopravnej nehody bola škoda na zdraví žalobcu vyvolaná osobitnou povahou prevádzky pohybujúceho sa motorového vozidla, keďže práve v dôsledku jednotlivých charakteristických vlastností tejto osobitnej prevádzky motorového vozidla došlo k stretu so žalobcom a k následnému vzniku ťažkých poškodení zdravia. To založilo právo žalobcu na náhradu škody spôsobenej pri uvedenej dopravnej nehode, a to práve z titulu tejto osobitnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla za škodu. Okrem toho došlo aj k naplneniu zodpovednosti za škodu vodiča motorového vozidla v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z predloženého znaleckého posudku totiž vyplynulo, že vodič motorového vozidla porušil právnu povinnosť stanovenú v § 16 ods. 1 a 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), keď prekročil v danom mieste maximálne povolenú rýchlosť. Porušenie tejto právnej povinnosti je zároveň v príčinnej súvislosti so škodlivým následkom na zdraví žalobcu, pretože podľa zistení znalca, ak by bol vodič motorového vozidla dodržal predmetnú právnu povinnosť, dopravnej nehode by zabránil. Žalobca ďalej

poukázal na to, že zodpovedný vodič, resp. prevádzkovateľ motorového vozidla má v zmysle § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) právo, aby poisťovateľ, u ktorého bola poistená zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za neho uhradil náhradu škody žalobcovi ako poškodenému. V zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP môže žalobca ako poškodený uplatniť svoje nároky na náhradu škody z poistenej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla priamo voči poisťovateľovi. Keďže však zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou predmetného motorového vozidla nebola v čase dopravnej nehody poistená, je povinný poskytnúť náhradu škody za zodpovedný subjekt Slovenská kancelária poisťovateľov (žalovaný) z poistného garančného fondu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) zákona o PZP, pričom poškodený môže uplatňovať nárok na náhradu škody priamo voči žalovanému v zmysle § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. Podľa žalobcu tak v konaní bola daná pasívna vecná legitímácia žalovaného. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie bolestného vo výške 25.881,- eur. Podľa lekárskeho posudku vypracovaného L.. T. W., U.. z Národného rehabilitačného centra Kováčová zo dňa 30.10.2020 bolo bolestné ohodnotenú vo výške 1185 bodov. Pre určenie výšky náhrady za bolesť bolo podľa žalobcu potrebné brať do úvahy hodnotu bodu platnú pre rok 2020, kedy bolo ukončené liečenie žalobcu. V zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S08817-2020-OL zo dňa 29.05.2020 bola pre rok 2020 ustanovená výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za jeden bod vo výške 21,84 eur. Náhrada za bolesť tak predstavovala zaokrúhlene sumu 25.881,- eur. Ďalej si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 206.170,- eur. Podľa lekárskeho posudku vypracovaného L.. T. W., U.. z Národného rehabilitačného centra Kováčová zo dňa 30.10.2020 bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú vo výške 9 440 bodov. Pre určenie výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo podľa žalobcu potrebné brať do úvahy hodnotu bodu platnú pre rok 2020, kedy bol ustálený zdravotný stav žalobcu. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavovala zaokrúhlene sumu 206.170,- eur. Žalobca uplatnením zo dňa 16.12.2020 navrhol žalovanému uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, pri čom navrhol zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %. K dohode o vyrovnaní nedošlo. Úraz vo veku 60 rokov zanechal u žalobcu také následky, ktoré degradovali kvalitu jeho ďalšieho života. Žalobca sa následkom úrazu stal úplne nesebestačný, odkázaný na pomoc druhých a je natrvalo vylúčený z doterajšieho, ako aj budúceho plnohodnotného osobného a spoločenského života a je odkázaný na 24-hodinovú starostlivosť a opateru. Je pripútaný na invalidný vozík, resp. na lôžko, nedokáže sa postaviť, umyť, obliecť. Potrebuje pomoc v bežných denných a sebaobslužných činnostiach. Je uzavretý, zle spáva, často ho budia zlé sny, vyhába sa spoločnosti a jeho myslenie je negativistické. Následkom úrazu sa stal invalidným s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Na základe komplexného posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky bola u žalobcu určená miera funkčnej poruchy 100 %. Zdravotný stav po úraze a následky z neho vyplývajúce podľa žalobcu odôvodňujú zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len “zákon o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia”). Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby súd zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, čo pri základnom bodovom hodnotení 9440 bodov, t.j. 206.170,- eur, predstavuje sumu 103.085,- eur. Žalobca si uplatnil takisto nárok na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 5.737,- eur a pri invalidite vo výške 1.798,88 eur. Priemerný hrubý zárobok žalobcu za 3. štvrťrok 2018 podľa potvrdenia zamestnávateľa KORA MONT, s. r. o zo dňa 27.11.2020 bol 606,66 eur. Po valorizácii v zmysle zákona č. 285/2016 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 462/2003 Z.z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa hrubý zárobok od 01.01.2019 podľa žalobcu zvyšuje o 2,6 %, t.j. na sumu 622,43 eur. Následkom dopravnej nehody bol žalobca práceneschopný od 17.12.2018 do 15.12.2019. Na základe potvrdenia o príjme zamestnávateľa zo dňa 27.11.2020 bola žalobcovi vyplatená náhrada príjmu vo výške 91,39 eur. Podľa potvrdení o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou zo dňa 26.11.2020 a rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 27.02.2019 boli žalobcovi vyplatené nemocenské dávky vo výške 1.934,32 eur. Na základe uvedeného si žalobca uplatnil nárok na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti od 17.12.2018 do 15.12.2019, ktorá

predstavuje sumu 5.737,- eur. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 02.03.2020 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok od 16.12.2019 vo výške 480,20 eur mesačne. Strata na zárobku pri invalidite od 16.12.2019 do 31.12.2020 tak predstavuje sumu spolu vo výške 1.798,88 eur. Od 01.01.2021 do budúca a do zmeny pomerov (valorizácia) si potom žalobca uplatnil nárok na mesačný peňažný dôchodok vo výške 145,56 eur. Žalobca ďalej žiadal úhradu liečebných nákladov spolu vo výške 5.418,70 eur. Vo vzťahu k úrokom z omeškania žalobca uviedol, že prostredníctvom svojho právneho zástupcu si uplatnil svoje nároky u žalovaného podaním zo dňa 16.12.2020. Žalovaný uplatnenie nároku prevzal dňa 21.12.2020. Žalobca si podanou žalobou ako poškodený uplatnil právo na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP. Žalobca je preto voči žalovanému v postavení veriteľa k dlžníkovi, pričom predmetom nároku žalobcu je peňažné plnenie náhrady škody. Žalobca si preto podanou žalobou uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy náhrady škody v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (s výnimkou nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, o ktorej rozhoduje súd). Žalovaný bol povinný v zmysle § 11 ods. 6 písm. a) zákona o PZP do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a následne v zmysle § 11 ods. 7 tohto zákona bol povinný do 15 dní od skončenia prešetrovania poskytnúť poistné plnenie žalobcovi. Preto si žalobca v žalobnom návrhu uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty troch mesiacov a 15 dní od prevzatia uplatnenia žalovaným dňa 21.12.2020, t.j. od 06.04.2021 až do zaplatenia. Žalobca v priebehu konania poukázal na to, že v trestnom konaní vedenom Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Šali, Okresným dopravným inšpektorátom pod ČVS: ORP-I/DI-SA-2021 vo veci dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 17.12.2018 bol vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX znalcom I.. T. F.. Znalec v tomto znaleckom posudku dospel k obdobným záverom ako znalec R.. I.. I. W. v znaleckom posudku č. XX/XXXX. Z oboch znaleckých posudkov vyplýva, že ak by vodič jazdil maximálne dovolenou rýchlosťou 50 km/h, primeranou reakciou by zrážke so žalobcom zabránil zastavením vozidla pred miestom stretu. Obaja znalci rovnako skonštatovali, že žalobca z technického hľadiska nevytvoril vodičovi vozidla náhlu prekážku. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Šali, Odborom kriminálnej polície ČVS: ORP-101/VYS-SA-2021 zo dňa 17.05.2021, bolo vznesené obvinenie vodičovi T. Q. pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Okresnou prokuratúrou Galanta bola voči vodičovi T. Q. podaná obžaloba č. 2Pv/25P21/2202-27 zo dňa 15.03.2022. Uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 11T/8/2022-451 zo dňa 21.03.2022 bolo trestného stíhanie T. Q. zastavené z dôvodu, že trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý bol obvinenému pre iný čin už právoplatne uložený (rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/32/2021-3446 zo dňa 28.06.2021 bol T. Q. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov). Písomnými podaniami žalobca navrhol zmenu (rozšírenie) žaloby, a to tak, že po zmene žaloby sa domáhal zaplatenia: (i) náhrady za bolesť vo výške 33.233,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 25.881,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 7.352,- eur od 07.12.2021 do zaplatenia, (ii) náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 241.293,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 206.170,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 35.123,- eur od 10.08.2021 do zaplatenia, (iii) zvýšenia náhrady za sťažené spoločenské uplatnenie vo výške 120.646,50 eur, (iv) náhrady za stratu na zárobku počas práceneschopnosti vo výške 5.737,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.737,- eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (v) náhrady za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 1.798,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.798,88 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (vi) náhrady liečebných nákladov vo výške 5.418,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.418,70 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (vii) náhrady za stratu na zárobku pri invalidite vo forme mesačného peňažného dôchodku v sume 145,56 eur, počnúc od 01.01.2021 do budúca, s pravidelným zvyšovaním podľa zákonnej valorizácie, vždy do 15. dňa v mesiaci, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca až do zaplatenia, a to až do zmeny pomerov. Zmenu žaloby žalobca odôvodnil tým, že znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným znalcom L.. S. L. bolo bolestné ohodnotené vo výške 1.521,63 bodov. Predmetné ohodnotenie bolo o 336,63 bodov vyššie v porovnaní s ohodnotením bolestného obsiahnutým v lekárskom posudku o bolestnom (1.185 bodov), ktorý vypracoval L.. T. W., U.. dňa 30.10.2020, a ktorý tvoril prílohu žaloby. Vzhľadom na zvýšenie bodového ohodnotenia bolestného navrhol rozšírenie žaloby v časti náhrady za bolesť o náhradu vo

výške 7.352,- eur (336,63 bodov x 21,84 eur). Žalobca taktiež navrhol rozšírenie žaloby v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o sumu 35.123,- eur, a to na základe lekárskeho posudku L.. R. K. zo dňa 15.04.2021. Žalobca tak navrhol rozšírenie žaloby v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o náhradu vo výške 35.123,- eur (1.550 bodov x 22,66 eur v zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S14243-2021-OL). Okrem uvedeného žalobca navrhol rozšírenie žaloby v časti sťaženia spoločenského uplatnenia aj o sumu 17.561,50 eur, ktorá predstavuje zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 35.123,- eur o 50 % v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. (35.123,- eur x 0,50). Žalobca podaním zo dňa 19.04.2021 navrhol žalovanému uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. K uzavretiu dohody o vyrovnaní nedošlo. Žalobca si preto uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 35.123,- eur (náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia) od 10.08.2021 až do zaplatenia a zo sumy 7.352,- eur (náhrada za bolesť) od 07.12.2021 až do zaplatenia. Zmenu žaloby súd pripustil uznesením zo dňa 28.01.2022 č.k. 32C/9/2021-334, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.02.2022. Podaním zo dňa 12.04.2022 žalobca vzal žalobu čiastočne späť, a to v rozsahu 10 % z uplatneného nároku na náhradu škody, keď zohľadnil svoju spoluvinu na vzniknutej škode v rozsahu 10 %. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že žalobu podal bez zohľadnenia vlastného spoluzavinenia z dôvodu, aby prerušil plynutie premičacej doby vo vzťahu k maximálne možnému rozsahu svojich nárokov na náhradu škody. Pri nároku na náhradu za stratu na zárobku počas práceneschopnosti a nároku na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite zároveň opravil počítačiacu chybu, keď bola za december 2019 uplatnená duplicitná náhrada. Náhradu za stratu na zárobku pri invalidite upravil jej dopočítaním do dňa 31.03.2021, odkedy mu bol Sociálnou poisťovňou priznaný starobný dôchodok. V tejto časti súd prvej inštancie posúdil podanie žalobcu ako zmenu žaloby. Podaním doručeným súdu dňa 14.07.2022 žalobca vzal žalobu späť v časti, v ktorej mu žalovaný dňa 26.05.2022 poskytol plnenie spolu vo výške 100.895,24 eur (pozri ods. 8 odôvodnenia tohto rozsudku). Žalobou uplatnená pohľadávka z titulu bolestného tak po čiastočnom späťvzatí predstavovala sumu 17.905,65 eur (29.909,70 eur - 12.004,05 eur) s príslušenstvom, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 139.821,15 eur (217.163,70 eur - 77.342,55 eur) s príslušenstvom, z titulu straty na zárobku počas práceneschopnosti sumu 2.222,73 eur (4.874,10 eur - 2.651,37 eur) s príslušenstvom, z titulu straty na zárobku pri invalidite sumu 1.156,31 eur (2.012,03 eur - 855,72 eur) s príslušenstvom a z titulu liečebných nákladov sumu 2.167,47 eur (4.876,83 eur - 2.426,03 eur - 283,33 eur) s príslušenstvom. Podaním zo dňa 20.12.2022 žalobca navrhol zmenu (rozšírenie) žaloby, keď si uplatnil ďalšie liečebné náklady v súvislosti s poškodením jeho zdravia po zohľadnení spoluviny v rozsahu 10 %. Dňa 21.10.2021 si u žalovaného uplatnil liečebné náklady v celkovej výške 364,62 eur (po zohľadnení spoluviny vo výške 10 % vo výške 328,16 eur), pričom žalovaný si uplatnenie prevzal dňa 25.10.2021. Dňa 01.03.2021 si u žalovaného uplatnil ďalšie liečebné náklady v celkovej výške 237,80 eur (po zohľadnení spoluviny vo výške 10 % vo výške 213,86 eur), pričom žalovaný si uplatnenie prevzal dňa 03.03.2022. Vzhľadom na uvedené sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 328,16 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 10.02.2022 do zaplatenia a zaplatenia sumy 213,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 19.06.2022 do zaplatenia. Uznesením zo dňa 26.01.2023 č.k. 32C/9/2021-587, právoplatným dňa 30.01.2023, súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby tak, že žalobca sa po zmene žaloby domáhal zaplatenia: (i) náhrady za bolesť vo výške 17.905,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 11.288,85 eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 6.616,80 eur od 07.12.2021 do zaplatenia, (ii) náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 139.821,15 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 113.275,45 eur od 06.04.2021 do zaplatenia a zo sumy 26.545,70 eur od 10.08.2021 do zaplatenia, (iii) zvýšenia náhrady za sťažené spoločenské uplatnenie vo výške 108.581,85 eur, (iv) náhrady za stratu na zárobku počas práceneschopnosti vo výške 2.222,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.222,73 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, (v) náhrady za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 1.156,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 763,31 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 131,- eur od 16.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 131,- eur od 16.02.2021 do zaplatenia a zo sumy 131,- eur od 16.03.2021 do zaplatenia, (vi) náhrady liečebných nákladov vo výške 2.709,49 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.167,47 eur od 06.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 328,16 eur od 10.02.2022 do zaplatenia a zo sumy 213,86 eur od 19.06.2022 do zaplatenia.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobcovi nároky uplatnené v konaní vôbec nevznikli, pretože škoda na zdraví, ktorú žalobca utrpel pri dopravnej nehode, vznikla výlučne zavinením samotného žalobcu. K nehode totiž došlo tak, že žalobca vychádzajúci z pohostinstva V. v tmavom oblečení, priamo z chodníka vedúceho od pohostinstva prechádzal cez cestu

krížom, a to mimo priechod pre chodcov, ktorý sa pritom nachádzal neďaleko, pričom si nevšimol prichádzajúce vozidlo a pokračoval prechádzaním cez cestu a následne narazil do pravej bočnej časti vozidla N., následne po náraze prepadol cez jeho prednú kapotu na vozovku. Z objasňovania priestupku Okresným dopravným inšpektorátom v Šali pod č. ORPZ-SA-OPD51-74/2018 podľa žalovaného vyplýva, že jedinou príčinou dopravnej nehody bolo porušovanie povinností samotným žalobcom, keď tento porušoval viaceré povinnosti vyplývajúce mu z § 53 ods. 4, § 43 ods. 1 a § 3 ods. 2 písm. a) o zákona o cestnej premávke. Žalovaný ďalej argumentoval, že na správanie žalobcu mala nepochybne vplyv skutočnosť, že v tom čase bol pod značným vplyvom alkoholu. Následným lekárskeým vyšetrením s časovým odstupom po dopravnej nehode v rámci úkonov pri ošetrovaní žalobcu v zdravotníckom zariadení približne štyri hodiny po dopravnej nehode, bolo u žalobcu zistené množstvo alkoholu na úrovni 1,05 g/kg. Podľa žalobcu v čase dopravnej nehody musela byť hladina alkoholu u žalobcu podstatne vyššia, jej úroveň zodpovedala strednému stupňu opitosti (1,5 až 1,9 g/kg). Žalovaný poukázal aj na vyjadrenie samotného žalobcu pri podaní vysvetlenia zo dňa 21.01.2019, v ktorom žalobca nielenže potvrdil porušovanie svojich povinností a požitie alkoholu, ale aj skonštatoval, že pri vstupe do vozovky si nevšimol žiadne svetlá, a tak sa rozhodol, že cez ňu prejde. Žalovaný zároveň poukázal aj na výpoveď vodiča T. Q. pri podaní vysvetlenia dňa 17.12.2018 bezprostredne po dopravnej nehode, v ktorej uviedol, že žalobca pri prechádzaní cez cestu žiadnym spôsobom ani len nereagoval na prichádzajúce vozidlo. Podľa žalovaného aj zo znaleckého posudku I.. W. vyplýva, že prípadná nesprávna technika jazdy vodiča Q. nebola v príčinnej súvislosti so škodou vzniknutou žalobcovi. I.. W. totiž na str. 32 svojho znaleckého posudku uviedol, že žalobca tým, že vstúpil do koridoru jazdy vozidla N., vytvoril kolíziu situáciu, pričom by donútil aj vodiča vozidla jazdiaceho povolenou rýchlosťou k náhlejšej zmene rýchlosti, resp. k pohybu vozidla a k stretu vozidla a žalobcu by došlo aj v takom prípade, a to ako pri brzdení s polovičnou intenzitou, ako aj pri intenzívnom havarijnom brzdení. Z uvedených skutočností je podľa žalovaného zrejme, že jedinou príčinou dopravnej nehody a vzniku škody na zdraví žalobcu je zavinené porušovanie povinností samotným žalobcom. Z tohto dôvodu zodpovedá za vzniknutú škodu výlučne žalobca v súlade s § 441 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k jednotlivým žalobou uplatneným nárokom žalovaný uviedol, že nemôže súhlasiť s tým, že pri náhrade za bolesť treba vychádzať z hodnoty bodu pre rok 2020 podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S08817-2020-OL zo dňa 29.05.2020. Náhradou bolesti sa totiž nahrádza ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Prítom sa hodnotí výlučne akútna fáza vytrpenej bolesti. Náhrada za bolesť sa ohodnocuje na základe lekárskeho posudku, ktorý sa vydáva, len čo je zdravotný stav natoľko ustálený, že možno k tomuto ohodnoteniu pristúpiť. Z tohto hľadiska je "ukončenie liečenia" právne bez významu. K dopravnej nehode došlo v decembri roku 2018, preto nepochybne k odzneniu akútnej fázy bolesti došlo v priebehu roku 2019; výška náhrady za bolesť v roku 2019 podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S07592-2019-OL zo dňa 15.05.2019 bola 20,26 eur/1 bod. Vo vzťahu k ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia posudzujúcim lekárom žalovaný poukázal na to, že tento žiadnym relevantným spôsobom nezodpovedal zvýšenie tohto ohodnotenia na maximálnu možnú mieru postupom podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., keď iba všeobecne odkázal na toto ustanovenie. To je v rozpore s § 8 ods. 2 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože z lekárskeho posudku musí byť zrejme, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov, pričom podľa § 8 ods. 1 písm. f) tohto zákona je jednou z náležitostí lekárskeho posudku aj zdôvodnenie jeho hodnotenia. Žalovaný nesúhlasil ani s rozsahom uplatneného mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu. Poukázal na to, že pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia musí súd zohľadniť jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí ako aj tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho dovtedajšie pôsobenie. Podľa žalovaného by u žalobcu bolo na mieste zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na úrovni 15 %. K náhrade za stratu na zárobku po dobu trvania dočasnej práceneschopnosti a po jej skončení žalovaný uviedol, že z ustanovení § 445, § 446 a § 447 Občianskeho zákonníka vyplýva, že na účely tejto náhrady sa má vychádzať z priemerného zárobku pred škodou na zdraví. Z týchto ustanovení a ani z ustanovení predpisu, na ktorý odkazoval žalobca, nevyplýva, že by sa výška tohto priemerného zárobku mala "valorizovať" postupom uvádzaným žalobcom. Vzhľadom na to potom výška priemerného zárobku na účely náhrady straty na zárobku je 606,66 eur. Výška náhrady straty na zárobku za obdobie dočasnej práceneschopnosti (od 18.12.2018 do 15.12.2019) je potom 5.302,74 eur (606,66 eur x 12 - 91,39 eur - 1.934,32 eur). Výška náhrady straty na zárobku pri invalidite je potom za obdobie od 16.12.2019 do 31.12.2020 celkom 1.412,75 eur (606,66 eur x 12,5 - 6.170,50 eur/0,5x480,20 eur + 12x494,20 eur/). Od 01.01.2021 je táto náhrada vo výške 99,56 eur mesačne (606,66 eur - 507,10 eur). Žalovaný nesúhlasil ani s uplatnenými cestovnými nákladmi. V obdobiach, ku ktorým sa spravidla vzťahujú,

bol totiž žalobca v ústavnej zdravotnej starostlivosti (od 17.12.2018 do 10.01.2019 a následne od 10.01.2019 do 18.01.2019 a od 02.05.2019 do 13.05.2019), v ošetrovateľskej starostlivosti (v období od 18.01.2019 do 01.05.2019 a následne od 13.05.2019 do 16.07.2019), resp. v rehabilitačnej starostlivosti (od 16.07.2019 do 24.09.2019 a od 16.04.2020 do 21.05.2020); z toho dôvodu nebolo vykonanie všetkých týchto ciest v príčinnej súvislosti s jeho liečením. Vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania žalovaný uviedol, že v súlade s § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. v zákonnej lehote žalobcovi písomne listom zo dňa 22.12.2020 vysvetlil dôvody, pre ktoré mu odmietol poskytnúť požadované plnenie. Preto si žalovaný splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., a preto žalobcovi právo na úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. nevzniklo. V priebehu konania žalovaný uviedol, že vzhľadom na pochybnosti o správnosti ohodnotenia nárokov žalobcu na náhradu škody, ktoré sa odškodňujú náhradou bolesti a náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia, dal vypracovať spoločnosti forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znaleckej organizácii z odboru zdravotníctvo a farmácia znalecký posudok za účelom ich odstránenia. Znalecká organizácia vypracovala znalecký posudok č. XXX/XXXX, v ktorom ohodnotila nepriaznivý následok posudzovaný podľa pol. 253 prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. celkom 260 bodmi bez navýšenia. Zároveň znalecká organizácia ohodnotila v zostávajúcej časti sťaženie spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku č. XX/XXXX, v ktorom dospela k záveru, že popri uvedenom treba sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu ohodnotiť 6.875 bodmi. Vo vzťahu k rozšíreniu žaloby žalobcom v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku vypracovaného L.. R. K. zo dňa 15.04.2021 žalovaný uviedol, že požiadal znaleckú organizáciu o doplnenie ňou spracovaného znaleckého posudku za účelom ustálenia, či už v tomto svojom ohodnotení znalecká organizácia zohľadnila aj tie nepriaznivé následky, ktoré vo svojom lekárskom posudku zo dňa 15.04.2021 uvádza L.. K.. Znalecká organizácia následne v doplnení č. 1 znaleckého posudku č. XXX/XXXX (znalecký úkon č. XX/XXXX) zo dňa 04.04.2022 uviedla, že pokiaľ sa týka: (i) ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu položkou č. 255 podľa prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. (ktoré ohodnotila L.. K. 700 bodmi + 50 % navýšením, t.j. celkom 1.050 bodmi), s týmto sa znalecká organizácia nestotožňuje a zistené trvalé psychické následky žalobcu posúdila podľa položky č. 253 s bodovým ohodnotením 260 bodov bez navýšenia (tak ako to už urobila v posudku č. XXX/XXXX), (ii) ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu položkou č. 321c podľa prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. (ktoré ohodnotila L.. K. 250 bodmi + 100 % navýšením), voči tomuto znalecká organizácia nemá výhrady. Ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu potom podľa žalovaného predstavuje spolu 7.635 bodov (260 bodov + 6.875 bodov + 500 bodov) a nie žalobcom uvádzaných 10.990 bodov (9.440 bodov podľa lekárskeho posudku L.. W. zo dňa 30.10.2020 a 1.550 bodov podľa lekárskeho posudku L.. K. zo dňa 15.04.2021). Žalovaný ďalej argumentoval, že v konaní nebolo preukázané iné obdobie ustálenia zdravotného stavu z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia, preto v súlade s § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. treba vychádzať z toho, že k nemu došlo najneskôr uplynutím jedného roka od dopravnej nehody (ku ktorej došlo dňa 17.12.2018); výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v roku 2019 (podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S07592- 2019-OL zo dňa 15.05.2019) bola 20,26 eur/1 bod. Preto, ak žalobcovi vzniklo právo na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, jeho výška je 154.685,10 eur (a nie žalobcom uplatňovaných 241.293,- eur). Uvedené má potom vplyv aj na výšku mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Vo vzťahu k náhrade bolesti žalovaný uviedol, že jej ohodnotenie preskúmala znalecká organizácia v znaleckom posudku č. XX/XXXX, v ktorom dospela k záveru, že jej ohodnotenie lekárskeho posudkom L.. W. zo dňa 30.10.2020 (ktorý ju ohodnotil 1.185 bodmi) je preukázané a opodstatnené. Žalovaný teda v tomto rozsahu náhradu za bolesť nenamietal. Aj vzhľadom k záverom znaleckej organizácie žalovaný nesúhlasil s posudkom L.. S. L. č. XX/XXXX, ktorý predložil žalobca, keďže - ako to vyplýva zo samotného posudku L.. L. - jeho podkladom nebolo vyšetrenie samotného žalobcu, ale výlučne jemu dostupná zdravotná dokumentácia. Žalovaný v tejto časti (uplatnenej až zmenou žaloby, t.j. vo výške 7.352,- eur) takisto vzniesol námietku premlčania. Žalovaný takisto nesúhlasil s tým, že z hľadiska ohodnotenia náhrady bolesti žalobcu má byť rozhodným obdobie roku 2020, keď malo dôjsť k ukončeniu jeho liečenia. Samotná náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku, ktorého obsahom je ohodnotenie bolesti za podmienok stanovených v zákone. Z tohto hľadiska sa však neohodnocuje všetka a akákoľvek bolesť spôsobená poškodením zdravia, jeho liečením, resp. odstraňovaním jeho následkov, ale v súlade s § 9 ods. 1 veta druhá zákona č. 437/2004 Z.z. výlučne akútna fáza bolesti. Rovnako je potom bez významu, kedy bol spracovaný lekárske posudok, resp. kedy došlo k ukončeniu dočasnej práceneschopnosti poškodeného. V prejednávanej príhode došlo podľa žalovaného k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu z hľadiska náhrady bolesti v priebehu prvej polovice roku 2019, keď po vyhojení dekubit, ktoré bolo skonštatované pri chirurgickej kontrole žalobcu dňa 17.06.2019, už prebiehala výlučne ambulánna a rehabilitačná

liečba žalobcu, ktorá nespôsobovala žiadnu akútnu bolesť. S ohľadom na závery znaleckých posudkov I.. W. a I.. F. žalovaný poukázal na to, že nielen vodič T. Q. porušil svoju povinnosť, keď viedol vozidlo vyššou ako povolenou rýchlosťou (50 km/h), ale rovnako aj žalobca porušil viacero svojich povinností, keď prechádzal cez vozovku mimo vyznačeného priechodu pre chodcov, a to aj napriek tomu, že v bezprostrednej blízkosti sa tento nachádzal, a zároveň vstúpil na vozovku bez toho, aby sa presvedčil, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Podľa žalovaného by tak sám žalobca, ktorý sa svojim zavineným protiprávnym konaním podieľal na vzniku kolíznej situácie, mal znášať jemu vzniknutú škodu v rozsahu 50 %. V súlade s uvedeným žalovaný pristúpil k plneniu v tomto konaní žalobcom uplatnených nárokov v preukázanej výške.

5. Písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 12.04.2022 žalobca vzal žalobu čiastočne späť, a to v rozsahu 10 % z uplatneného nároku na náhradu škody, keď zohľadnil svoju spoluvinu na vzniknutej škode v rozsahu 10 %. Písomným podaním doručeným súdu dňa 14.07.2022 žalobca vzal žalobu späť v časti, v ktorej mu žalovaný dňa 26.05.2022 poskytol plnenie t.j. spolu vo výške 100.895,24 eur. Keďže žalovaný nevyslovil s čiastočným späťvzatím žaloby nesúhlas z vážnych dôvodov, súd prvej inštancie v súlade s § 145 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku konanie v späťvzatej časti zastavil. Pre prehľadnosť súd rozhodol o čiastočnom zastavení konania v dvoch samostatných výrokoch. Súd prvej inštancie tak vo veci samej rozhodoval o žalobou uplatnenom nároku v rozsahu tak, ako súd pripustil zmenu žaloby uznesením zo dňa 26.01.2023 č.k. 32C/9/2021-587, právoplatným dňa 30.01.2023

6. Súd prvej inštancie predmetnú vec právne posúdil podľa ustanovení § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 427 ods. 1, 2, § 428, § 441, § 444, § 445, § 446, § 447, § 449 ods. 1, § 517 ods. 1, 2, Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 4 ods. 1, 2, 3, § 24 ods. 2 písm. b), ods.3, 5, zák.č. 381/2001 Z.z., § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 4, 5, § 8 ods. 4, § ods. 1, 3, 5, § 10 ods. 1, 4, 5, zák. č. 437/2004 Z.z. a vecne tak, že žalobou uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému na náhradu škody na zdraví je dôvodný len čiastočne. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 444 Občianskeho zákonníka, v spojení s príslušnými ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti a pri invalidite podľa § 445 a § 446 Občianskeho zákonníka a nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s liečením v zmysle § 449 Občianskeho zákonníka. Vychádzal pritom z lekárskeho posudku L.. T. W. o bolestnom zo dňa 30.10.2020, lekárskeho posudku L.. T. W. o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 30.10.2020 a lekárskeho posudku L.. R. K. o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.04.2021, ako aj zo znaleckého posudku znalca L.. S. L. č. XX/XXXX zo dňa 25.04.2021. V prejednávanej príhode mal súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že základ nároku žalobcu je daný a rovnako je daná aj pasívna vecná legitímácia žalovaného. V konaní bolo nesporné, že žalobca utrpel zranenia (škodu na zdraví) v dôsledku dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa 17.12.2018 približne o 18:20 hod. v obci L. na priamom úseku cesty I. v úseku 7,3 km na ulici P.. Y. v smere do centra obce, a to tak, že žalobca vychádzal z pohostinstva V., prechádzal priamym smerom od východu z pohostinstva po chodníku až k ceste, následne začal prechádzať cez cestu, pričom počas prechádzania cez cestu ho zrazilo z ľavej strany prichádzajúce motorové vozidlo N. L., EČV: B., ktoré viedol vodič T. Q.. Takisto nebolo sporu o tom, že žalobca v dôsledku predmetnej dopravnej nehody utrpel viacero zranení, najmä tržné rany hlavy, stlačenie hrudníka, zlomeninu rebra, poúrazový pneumotorax, pomliaždenie pečene, luxačnú zlomeninu stavcov Th11-Th12, poranenie mozgu a pomliaždenie miechy Th-L prechodu s následkom poúrazovej paraplégie, inkontinencie moču a stolice, chronické fibrotické posttraumatické zmeny, jazvy a keloidné jazvy a organické zmeny osobnosti a ďalšie následky. Keďže prevádzkovateľ osobného motorového vozidla N. L., EČV: B. (vodič T. Q.), nemal v čase dopravnej nehody uzatvorenú poisťnú zmluvu v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., žalobca ako poškodený si mohol svoj nárok na náhradu škody na zdraví uplatniť priamo proti žalovanému, ktorý poskytuje poisťné plnenie za škodu z poisťného garančného fondu okrem iného aj v prípade, ak bola škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

7. Súd prvej inštancie zo znaleckého posudku R.. I.. I. W. č. XX/XXXX zo dňa 01.07.2020 a znaleckého posudku I.. T. F. č. XX/XXXX zo dňa 30.03.2021 zistil, že vznik dopravnej nehody (technicky) zapríčinilo konanie chodca (žalobcu), ako aj nesprávna technika jazdy vodiča motorového vozidla T. Q.. Podľa znalca I.. T. F. vozidlo N. L. jazdilo rýchlosťou 57 až 63 km/h v obci, kde bola maximálne dovolená rýchlosť 50 km/h. Vodič reagoval na pohyb chodca z pravej strany na vozovku z technického hľadiska včas. Vodič

reagoval vyhýbaním sa vľavo spolu s brzdením, z technického hľadiska reagoval správnym spôsobom. Chodec vstúpil na vozovku z pravej strany, cez vozovku sa pohyboval rýchlosťou "normálnej" chôdze (približne 4 km/h) mimo vyznačeného priechodu pre chodcov; v tomto okamihu mal možnosť vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo, jeho konanie preto nie je technicky vysvetliteľné (príčina je iného ako technického rázu). Po vstupe z pravej strany na vozovku chodec pri pohľade vľavo mal možnosť vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo, na toto vozidlo mal možnosť reagovať; jeho konanie (t.j. pohyb za daných podmienok cez vozovku) technicky nie je vysvetliteľné (príčina je iného ako technického rázu). Chodec napriek tomu pokračoval v pohybe cez vozovku, kedy pri jeho polohe v ľavej časti pravého jazdného pruhu bezprostredne pred úrovňou stredovej deliacej čiary došlo k čelnému nárazu vozidla pravou prednou časťou do vonkajšieho boku predkročenej ľavej nohy chodca, pričom chodec po celý čas od vstupu na vozovku mal možnosť vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo. Skutočnosť, že na toto vozidlo nereagoval, technicky nie je vysvetliteľná (príčina je iného ako technického rázu). Nárazom došlo k podrazeniu ľavej nohy chodca a k jeho odhodeniu v smere nárazu, t.j. doprava s následnou rotáciou tela nad vrchnou časťou pravého predného blatníka. Po prvotnom náraze telo vrchnou časťou narazilo do oblasti čelného skla v jeho pravej časti. Telo následne rotovalo vedľa boku pravého predného blatníka s jeho dopadom na vozovku na úrovni pravého predného kolesa vozidla. Technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bolo podľa znalca konanie chodca, ktorý (i) prechádzal vozovku mimo vyznačeného priechodu pre chodcov napriek tomu, že v bezprostrednej blízkosti sa tento priechod nachádzal, (ii) vstúpil na vozovku bez toho, aby sa presvedčil, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Vozidlo N. L. jazdilo rýchlosťou 57 km/h až 63 km/h v obci s maximálne dovolenou rýchlosťou jazdy 50 km/h, pričom pri dodržaní maximálne dovolenej rýchlosti jazdy a pri konaní vodiča porovnateľnom ako počas nehodového deja by vodič vzniku nehodového deja zabránil (vozidlo by zastavilo pred miestom stretu). Chodec v čase vstupu na vozovku z pravej strany pred stretom i po celý čas pohybu od pravého okraja vozovky po miesto stretu pri pohľade vľavo mal možnosť vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo, mal preto možnosť i zodpovedajúcim spôsobom konať a počkať so vstupom na vozovku dovtedy, kým vozidlo prejde. Konanie chodca nie je technicky vysvetliteľné (príčina je iného ako technického rázu), pričom pre chodca je podstatne jednoduchšie zmeniť smer a rýchlosť pohybu, ako pre vozidlo pohybujúce sa výrazne vyššou rýchlosťou. Vodič vozidla jazdil rýchlosťou primeranou rozľahu (55 až 78 km/h) a jazdil rýchlosťou vyššou ako bola rýchlosť primeraná dohľadu (52 až 55 km/h). Chodec pred vstupom na vozovku a pohybom z pravého okraja vozovky nevytvoril vodičovi vozidla prekážku z technického hľadiska náhlu (náhla prekážka je prekážka, ktorá je vodičovi vytvorená takým spôsobom, že vodič pri správnej technike jazdy nemôže zastaviť do miesta zrážky, resp. nemôže odvrátiť dopravnú nehodu), aj keď jeho pohyb mal prvky kolízneho vstúpenia do koridoru pohybu vozidla. K obdobným záverom dospel vo svojom znaleckom posudku aj znalec R.. I.. I. W.. Podľa tohto znalca by chodec zabránil zrážke, ak by komunikáciu prechádzal rýchlejšie (v úrovni rýchlej chôdze) alebo pomalšie (v rýchlosti pomalejšej chôdze). Vodič vozidla by zabránil zrážke, ak by bola rýchlosť vozidla nižšia ako 54 km/h.

8. Uvedené znalecké posudky sa však líšili v odpovedi na otázku, či vodič v čase dopravnej nehody jazdil rýchlosťou primeranou rozľahu (čo je významné z hľadiska povinnosti vodiča zakotvenej v § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke). Podľa znalca I.. T. F. vodič jazdil rýchlosťou primeranou rozľahu (55 až 78 km/h) ale vyššou ako bola rýchlosť primeraná dohľadu (52 až 55 km/h). Podľa znalca R.. I.. W. mala rýchlosť primeraná rozľahu hodnotu 44 až 54 km/h. Pojem "rozľaha" je možné stotožniť so vzdialenosťou, ktorú reflektory vozidla účinne osvetľujú, čo je z technického hľadiska plocha ohraničená v rovine vozovky priemetom svetelného kužeľa s hranicami osvetlenia cca 1,5 Lx. Táto vzdialenosť je u bežných vozidiel od 40 do 70 m. Pojem "rozľaha" je širší ako pojem "dohľad", ktorý v sebe zahŕňa aj rozpoznanie prekážky. Napriek tomu, že obaja znalci vo svojich znaleckých posudkoch rozlišujú medzi pojmom "rozľaha" a pojmom "dohľad", iba znalec I.. F. vychádzal pri výpočte rýchlosti jazdy primeranej vzdialenosti rozľahu vodiča z hodnoty 40 až 70 m (str. 32 znaleckého posudku č. XX/XXXX). Znalec R.. I.. W. naopak vychádzal z hodnoty 31,44 m až 43,60 m (str. 19-20 a str. 22-23 znaleckého posudku č. XX/XXXX), čo však nebola všeobecne uvádzaná hodnota rozľahu bežných vozidiel, ale konkrétne hodnoty, ku ktorým dospel na základe matematickej simulácie po zohľadnení konkrétnych skutkových okolností predmetnej dopravnej nehody (oblečenie chodca bez reflexných prvkov, mokrý povrch vozovky, svetelné podmienky v mieste kolízie). To však nezodpovedá definícii pojmu "rozľaha" tak, ako bola táto uvedená v oboch znaleckých posudkoch. Súd preto vychádzal zo záveru znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca I.. T. F., podľa ktorého vodič vozidla jazdil rýchlosťou primeranou rozľahu.

9. Zo záverov oboch znaleckých posudkov je však zrejmé, že vodič vozidla N. L. porušil svoju povinnosť stanovenú v § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, t.j. jazdil v obci rýchlosťou vyššou než 50 km/h, pričom v rozpore s 4 § ods. 1 písm. e) zákona č. 8/2009 Z.z. nedbal na zvýšenú opatrnosť voči chodcom. Vodič síce jazdil rýchlosťou primeranou rozhladu a z technického hľadiska správne reagoval na vzniknutú prekážku, avšak prekročil maximálne dovolenú rýchlosť v obci o prinajmenšom 7 km/h. Aj keď chodec vstúpil do jeho jazdnej dráhy kolíznym spôsobom, z technického hľadiska mu nevytvoril náhlu prekážku. Vodič vozidla by totiž zrážke zabránil, ak by jazdil maximálne povolenou rýchlosťou v obci 50 km/h, resp. ak by jazdil rýchlosťou nižšou ako 54 km/h. Naproti tomu žalovaný porušil svoje povinnosti zakotvené v § 53 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke: chodec je pri prechádzaní cez cestu povinný prednostne použiť priechod pre chodcov (ktorý sa nachádzal v tesnej blízkosti); pri prechádzaní cez cestu mimo priechodu pre chodcov smie chodec prechádzať, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov na zmenu smeru alebo rýchlosti jazdy; pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať.

10. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že škoda na zdraví žalobcu vznikla v príčinnej súvislosti s osobitnou povahou prevádzky predmetného motorového vozidla N. L., ktoré šoféroval vodič T. Q.. Vznik dopravnej nehody z technického hľadiska zapríčinila (okrem iného) nesprávna technika jazdy vodiča motorového vozidla T. Q., ktorý jazdil rýchlosťou 57 km/h až 63 km/h v obci s maximálne dovolenou rýchlosťou jazdy 50 km/h. Chodec (žalobca) vstupom do jazdnej dráhy vozidla nevytvoril prekážku z technického hľadiska náhlu, t.j. pri dodržaní maximálne dovolenej rýchlosti jazdy a pri konaní vodiča porovnateľnom ako počas nehodového deja by vodič vzniku nehodového deja zabránil (vozidlo by zastavilo pred miestom stretu). Konajúci súd sa v tejto súvislosti stotožnil s právnym názorom žalobcu, že nesprávnu techniku jazdy vodiča je potrebné považovať za zlyhanie (nedostatok) činnosti organizmu osoby použitej v prevádzke, ktoré je okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka. Za okolnosť majúcu pôvod v prevádzke sa vždy považujú okolnosti, ktoré súvisia s organizáciou, riadením a uskutočňovaním prevádzky, a ktoré sú v príčinnej súvislosti so škodou. V takom prípade sa prevádzkovateľ nemôže svojej zodpovednosti zbaviť, do úvahy prichádza iba jeho čiastočná liberácia z dôvodu spoluzavinenia poškodeného v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

11. Ďalej dospel súd prvej inštancie k záveru, že v prípade žalobcu je dané jeho spoluzavinenie na utrpenej škode na zdraví v rozsahu 50 %. Vychádzal pritom najmä zo záverov znaleckých posudkov R.. I. W. a I.. F., z ktorých vyplýva, že primárnou (technickou) príčinou vzniku dopravnej nehody bolo konanie chodca (žalobcu), ktorý (i) prechádzal vozovku mimo vyznačeného priechodu pre chodcov napriek tomu, že v bezprostrednej blízkosti sa tento priechod nachádzal, (ii) vstúpil na vozovku bez toho, aby sa presvedčil, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva (závery I.. F.). Aj keď žalobca nevytvoril vodičovi vozidla prekážku z technického hľadiska náhlu (čo je primárny dôvod vzniku zodpovednosti vodiča podľa § 420 Občianskeho zákonníka, resp. zodpovednosti žalovaného podľa § 428 Občianskeho zákonníka), jeho "pohyb do komunikácie mal prvky kolízneho vstúpenia do koridoru pohybu os. mot. vozidla" (závery R.. I. W.). Vodič, ktorého rýchlosť bola primeraná jeho rozhladovým pomerom, zareagoval na vstup chodca do vozovky vyhábaním sa vľavo spolu s brzdením, čo bol z technického hľadiska správny spôsob. Naproti tomu žalobca mal pred vstupom na vozovku možnosť pri zachovaní náležitej pozornosti vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo, a teda mal možnosť dopravnej nehode ľahko zabrániť. Pre chodca je pritom podstatne jednoduchšie zmeniť smer a rýchlosť pohybu ako pre hmotné vozidlo pohybujúce sa výrazne vyššou rýchlosťou. Jeho konanie podľa znalca I.. F. nie je technicky vysvetliteľné a príčina je iného ako technického rázu. Žalobca ako chodec (účastník cestnej premávky) porušil závažným spôsobom hneď niekoľko svojich povinností zakotvených v § 53 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke: chodec je pri prechádzaní cez cestu povinný prednostne použiť priechod pre chodcov (ktorý sa nachádzal v tesnej blízkosti); pri prechádzaní cez cestu mimo priechodu pre chodcov smie chodec prechádzať, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov na zmenu smeru alebo rýchlosti jazdy; pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. Žalobca vstúpil na vozovku za tmy v tmavom oblečení a bez reflexných prvkov, čo je takisto potrebné pričítať na jeho ťarchu. Žalobca vstúpil na vozovku v tesnej blízkosti priechodu pre chodcov (za týmto priechodom) na mieste, na ktorom nefungovalo pouličné osvetlenie (ako to vyplýva zo záznamu dopravnej nehody a zo zápisnice o obhliadke miesta dopravnej nehody). Žalobca teda vstúpil na vozovku na mieste, kde vzhľadom na blízky osvetlený priechod pre chodcov nebol a ani nemohol byť vodičom očakávaný. Ako pritom vyplýva z výpovede

samotného žalobcu v priestupkovom konaní, bol si veľmi dobre vedomý nebezpečnosti (riskantnosti) svojho konania, no napriek tomu chodil z pohostinstva domov krížom cez cestu pravidelne a priechod pre chodcov nikdy nepoužil. Žalobca uviedol vo svojej výpovedi nasledovné: "Z krčmy ako uvádza nešiel cez priechod pre chodcov, ktorý je vzdialený zhruba 10 metrov od pohostinstva, ale krížom cez cestu chodí pravidelne z pohostinstva domov, nakoľko z pohostinstva vedie priamo chodník ku ceste. Deti mu vždy vraveli, aby chodil cez priechod, ale nikdy prechod nepoužil." Žalobca mal pred vstupom na vozovku a po celý čas svojho pohybu na vozovke až po miesto stretu možnosť vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo. Mal teda možnosť zodpovedajúcim spôsobom konať, t.j. počkať, kým vozidlo prejde. Podľa záverov znalca R.. I.. W. mal žalobca možnosť zabrániť zrážke dokonca aj tým, že by cez vozovku prešiel rýchlejšie alebo pomalšie. Ako však vyplýva z výpovedí vodiča vozidla a jeho spolujazdkyne, žalobca na prichádzajúce vozidlo žiadnym spôsobom nereagoval (čo zodpovedá aj záverom znalcov) a pokračoval vo svojej chôdzi nezmenenou rýchlosťou a smerom až do okamihu stretu. Podľa konštatovania znalca I.. F. konanie žalobcu nie je technicky vysvetliteľné a príčina je iného ako technického rázu. Pravdepodobné vysvetlenie, prečo žalobca hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti chodca a prečo takýmto ľahkovážnym spôsobom ohrozil svoj život a zdravie, spočíva v tom, že žalobca práve išiel z pohostinstva, v ktorom požil alkohol; alkohol pritom začal požívať už cestou z práce. Podľa výsledkov toxikologicko-chemickej analýzy krvi odobratej žalobcovi po viac ako štyroch hodinách po dopravnej nehode mal žalobca koncentráciu etylalkoholu v krvi 1,05 g/kg (‰), pričom v krvi mal navyše prítomný toluén, ktorý - ako je všeobecne známe - sa užíva ako droga. Účinky toluénu sa dostavia už behom niekoľkých minút. Počas akútneho ovplyvnenia toluénom dochádza aj k zmenám vnímania reality. Táto droga spôsobuje euforické pocity, poruchy vnímania i halucinácie. Konajúci súd na základe všetkých vyššie uvedených skutkových okolností prejednávaneho prípadu konštatuje, že miera zavinenia a závažnosť porušenia povinností zo strany žalobcu je vyššia ako u vodiča T. Q.. Avšak s ohľadom na väčšiu zraniteľnosť chodca ako účastníka cestnej premávky a tomu zodpovedajúce zvýšené nároky kladené na vodiča motorového vozidla (ktoré predstavuje pre chodcov väčšie nebezpečenstvo), súd stanovil mieru spoluzavinenia žalobcu v rozsahu 50 %.

12. Žalobca si v konaní uplatňoval v prvom rade nárok na náhradu škody na zdraví v zmysle § 444 Občianskeho zákonníka. Pri stanovení výšky náhrady za bolesť (bolestného) a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podanou žalobou si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie náhrady za bolesť vo výške 25.881,- eur. Vychádzal pritom z lekárskeho posudku L.. T. W., U.. zo dňa 30.10.2020, v ktorom bola utrpená bolesť ohodnotená na 1185 bodov, a z hodnoty jedného bodu za rok 2020 vo výške 21,84 eur (1185 bodov x 21,84 eur = 25.881,- eur po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor). Žalovaný v konaní predložil znalecký posudok znaleckej organizácie forensic.sk č. XX/XXXX zo dňa 11.02.2022, podľa ktorého bolo bodové hodnotenie utrpenej bolesti o počte XXXX bodov uvedené v lekárskom posudku L.. T. W., U.. zo dňa 30.10.2020 na základe predložených podkladov a zdravotnej dokumentácie vyhodnotené ako preukázané. Žalovaný teda nenamietal bodové ohodnotenie utrpenej bolesti, nesúhlasil však so stanovením hodnoty jedného bodu v sume 21,84 eur (t.j. podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2020). Podľa žalovaného došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu z hľadiska náhrady za bolesť v roku 2019, kedy bola hodnota jedného bodu v sume 20,26 eur (podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2019). Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 06.12.2021 rozšíril žalobu v časti o zaplatenie náhrady za bolesť o sumu 7.352,- eur, keď vychádzal zo znaleckého posudku L.. S. L. č. XX/XXXX zo dňa 25.04.2021. Tento znalec vo svojom znaleckom posudku ohodnotil utrpenú bolesť na 1521,63 bodov, čo pri hodnote jedného bodu v sume 21,84 eur činí bolestné vo výške 33.233,- eur po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor (25.881,- eur + 7.352,- eur = 33.233,- eur). Žalobca sa teda pred čiastočným späťvzatím žaloby domáhal zaplatenia bolestného vo výške 33.233,- eur.

13. Súd prvej inštancie pri stanovení bodového hodnotenia bolesti vychádzal z lekárskeho posudku L.. T. W., U.. zo dňa 30.10.2020, keďže tento bol potvrdený aj znaleckým posudkom znaleckej organizácie forensic.sk č. XX/XXXX zo dňa 11.02.2022. Znalecký posudok znalca L.. S. L. č. XX/XXXX zo dňa 25.04.2021 bol vypracovaný až po viac ako dvoch rokoch od nehody, pričom znalec nevychádzal z osobného vyšetrenia žalobcu, ale len z "prepúšťacích správ z oddelení a ďalšej dostupnej zdravotnej dokumentácie". Z tohto znaleckého posudku navyše ani nie je zrejmé, z akej zdravotnej dokumentácie znalec vychádzal, keďže v samotnom znaleckom posudku je citovaná len časť ambulantných nálezov a prílohy tohto znaleckého posudku neboli v tomto konaní predložené (s výnimkou prílohy č. 1). Závery tohto znaleckého posudku tak v tomto konaní neboli plne preskúmateľné. Navyše, ak by aj súd prvej

inštancie vychádzal z tohto znaleckého posudku, žalovaný vo vzťahu k nároku na zaplatenie sumy 7.352,- eur (uplatnenej v zmene žaloby doručenej súdu dňa 06.12.2021) vzniesol námietku premlčania, ktorú konajúci súd vyhodnotil ako dôvodnú. Súd prvej inštancie by teda žalobu v tejto časti aj tak musel zamietnuť z dôvodu žalovaným vznesenej námietky premlčania.

14. Ďalej súd prvej inštancie dospel k záveru, že zdravotný stav žalobcu bol pre účely bodového hodnotenia bolesti ustálený v prvej polovici roku 2019. Súd prvej inštancie sa v tejto súvislosti stotožnil s argumentáciou žalovaného, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu muselo dôjsť najneskôr po vyhojení preležanín (dekubít), ktoré bolo skonštatované pri chirurgickej kontrole žalobcu dňa 17.06.2019, po ktorom už nasledovala len ambulantná a rehabilitačná liečba (ako vyplýva zo žalobcom predložených lekárskeho správ). Bolestou sa totiž rozumie ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, pričom sa hodnotí výlučne akútna fáza vytrpenej bolesti (§ 9 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.). Náhrada za bolesť sa ohodnocuje na základe lekárskeho posudku, ktorý sa vydáva, len čo je zdravotný stav natoľko ustálený, že možno k tomuto ohodnoteniu pristúpiť. Z tohto hľadiska je ukončenie liečenia či okamih vyhotovenia lekárskeho posudku právne bez významu. K dopravnej nehode došlo v decembri 2018, k odzneniu akútnej fázy bolesti preto nepochybne muselo dôjsť približne v polovici roku 2019, odkedy žalobca absolvoval už len ambulantnú a rehabilitačnú liečbu. O tom, kto za škodu zodpovedá, sa žalobca musel dozvedieť najneskôr dňa 17.10.2019, keď jeho manželka (splnomocnená žalobcom) prevzala fotokópiu priestupkového spisu Okresného riaditeľstva PZ v Šali č. ORPZ-SA-OPDP51-74/2018-P. Uvedené vyplýva priamo z tohto priestupkového spisu. Priestupkový spis pritom obsahoval aj záznam dopravnej nehode, v ktorom boli uvedené identifikačné údaje vodiča vozidla N. L. T. Q.. Subjektívna dvojročná premlčacia lehota v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak žalobcovi začala plynúť (najneskôr) dňa 17.10.2019 a uplynula mu dňa 17.10.2021. Žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 7.352,- eur až podaním doručeným súdu dňa 06.12.2021, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty. Námietka premlčania vznesená žalovaným by preto bola dôvodná.

15. Pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie vychádzal z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotili, pričom výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určil sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu, za jeden bod (t.j. v zmysle opatrení Ministerstva zdravotníctva SR), pričom výsledná suma sa zaokrúhlila na najbližšie celé euro smerom nahor (§ 5 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Ako uviedol súd už vyššie, za okamih vzniku nároku na náhradu súd prvej inštancie považoval okamih, keď došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu.

16. K ustáleniu zdravotného stavu pre účely bodového hodnotenia bolesti došlo v roku 2019, súd prvej inštancie preto vychádzal pri stanovení hodnoty jedného bodu z opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2019, v zmysle ktorého náhrada za jeden bod bola vo výške 20,26 eur. Podľa lekárskeho posudku L. T. W., U. zo dňa 30.10.2020 boli žalobcovi zistené nasledovné diagnózy: položka č. 2 - tržná rana hlavy okcipitálne vľavo chirurgicky ošetrená - 10 bodov, položka č. 78 - stlačenie hrudníka s úrazovou asfyxiou s pohmoždením pľúc - 150 bodov, položka č. 81b - zlomenina XI. rebra vľavo, rebier XII. obojstranne - 35 bodov, položka č. 86b - poúrazový pneumothorax vľavo ošetrený hrudnou drenážou - 60 bodov, položka č. 86e - fluidothorax vľavo (poúrazové krvácanie do hrudníka liečené konzervatívne) - 45 bodov, položka č. 87 - kontúzia pečene (pomliaždenie brušnej steny ťažšieho stupňa) - 30 bodov, položka č. 90b - lacerácia sleziny - 80 bodov, položka č. 105d - instabilná luxačná zlomenina Th11-Th12 (podvrtnutie hrudnej chrbtice) - 100 bodov, položka č. 106a - zlomenina processus spinosus Th11 - 25 bodov, položka č. 107a - abrupcia laterálnej hrany tela stavca Th12 (zlomenina tela stavca so znížením do 1/3) - 100 bodov, položka č. 106f - zlomenina oblúkov Th11 a Th12 ako laminektómia Th11 a Th12 - 120 bodov + navýšenie podľa § 9 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o 50 %, t.j. spolu 180 bodov, položka č. 226 - kontúžno-hemoragické poranenie mozgu frontálne vpravo - 200 bodov, položka č. 229 - pomliaždenie miechy Th-L prechodu (traumatická lézia miechy v rozsahu Th9 až Th12) - 170 bodov. Spolu tak bolo bolestné ohodnotené na 1185 bodov, čo pri hodnote jedného bodu vo výške 20,26 eur činí bolestné vo výške 24.009,- eur (po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor). Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu v rozsahu 50 % tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie bolestného vo výške 12.004,50 eur. Keďže žalovaný už zaplatil žalobcovi bolestné vo výške 12.004,05 eur (a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť), súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi

bolestné vo výške 0,45 eur (12.004,50 eur - 12.004,05 eur) a vo zvyšnej časti (o zaplatenie 17.905,20 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

17. Žalobca si podanou žalobou ďalej uplatnil nárok na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 206.170,- eur. Vychádzal pritom z lekárskeho posudku L.. T. W., U.. zo dňa 30.10.2020, v ktorom bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú na 9440 bodov a z hodnoty jedného bodu za rok 2020 vo výške 21,84 eur (9440 bodov x 21,84 eur = 206.170,- eur po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor). Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 04.11.2021 rozšíril žalobu v časti o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o sumu 35.123,- eur, keď vychádzal z lekárskeho posudku L.. R. K. zo dňa 25.04.2021, v ktorom bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú na (ďalších) 1550 bodov a z hodnoty jedného bodu za rok 2021 vo výške 22,66 eur (1550 bodov x 22,66 eur = 35.123,- eur). Žalobca sa teda pred čiastočným späťvzatím žaloby domáhal zaplatenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 241.293,- eur (206.170,- eur + 35.123,- eur). Žalovaný v konaní predložil znalecký posudok znaleckej organizácie forensic.sk č. XXX/XXXX zo dňa 02.08.2021, znalecký posudok znaleckej organizácie forensic.sk č. XX/XXXX zo dňa 11.02.2022 a doplnenie č. 1 znaleckého úkonu znaleckej organizácie forensic.sk č. XXX/XXXX zo dňa 04.04.2022, v ktorých bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu predstavovalo spolu 7635 bodov (260 bodov + 6875 bodov + 500 bodov). Žalovaný rovnako ako pri bolestnom nesúhlasil so stanovením hodnoty jedného bodu v sume 21,84 eur (t.j. podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2020), resp. v sume 22,66 eur (t.j. podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2021). Podľa žalovaného došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu z hľadiska náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v roku 2019, kedy bola hodnota jedného bodu v sume 20,26 eur (podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2019).

18. Konajúci súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že k ustáleniu zdravotného stavu pre účely bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia došlo v priebehu roka 2019. V konaní totiž nebolo preukázané iné obdobie ustálenia zdravotného stavu z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia, preto treba v súlade s § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. vychádzať z toho, že k nemu došlo po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Keďže k dopravnej nehode došlo dňa 17.12.2018, k ustáleniu zdravotného stavu došlo v priebehu roka 2019. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že žalobca od polovice roka 2019 podstupoval už len ambulantnú a rehabilitačnú liečbu, pričom prvú rehabilitáciu v Národnom rehabilitačnom centre absolvoval v období od 16.07.2019 do 24.09.2019. Všetky diagnózy, ktoré sú obsiahnuté v lekárskom posudku L.. T. W., U.. zo dňa 30.10.2020 (v časti sťaženia spoločenského uplatnenia), pritom boli obsiahnuté aj v prepúšťacej správe Národného rehabilitačného centra zo dňa 24.09.2019. Vyššie uvedený záver o ustálení zdravotného stavu žalobcu v roku 2019 platí aj vo vzťahu k diagnóze "strata penisu alebo ťažká deformácia penisu nad 60 rokov" (položka 321c), obsiahnutej až v lekárskom posudku L.. R. K. zo dňa 15.04.2021, keďže žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že by sa táto diagnóza vyvinula u žalobcu až neskôr a nie ihneď po dopravnej nehode v dôsledku poúrazovej paraplégie. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti opätovne zdôraznil, že dátum vydania lekárskeho posudku bol pre určenie okamihu ustálenia zdravotného stavu poškodeného právne bezvýznamný.

19. Súd prvej inštancie pri stanovení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal zo znaleckých posudkov znaleckej organizácie forensic.sk č. XXX/XXXX zo dňa 02.08.2021 a č. XX/XXXX zo dňa 11.02.2022 a z doplnenia č. 1 znaleckého úkonu znaleckej organizácie forensic.sk č. XXX/XXXX zo dňa 04.04.2022, keďže tieto znalecké posudky obsahovali odôvodnené závery, ktoré tak boli súdom preskúmateľné. Aj ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. predpokladá taký postup, že ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 - teda poškodený a osoba zodpovedná za poškodenie na zdraví - požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu (podľa zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch). Naproti tomu žalobcom predložené lekárske posudky o sťažení spoločenského uplatnenia (vypracované L.. T. W., U.. a L.. R. K.) neobsahovali odôvodnenie, takže boli zo strany súdu nepreskúmateľné. To je pritom v priamom rozpore s ustanovením § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého má lekársky posudok (okrem iného) obsahovať hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie. Bodové hodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia je pritom odbornou (vedeckou) otázkou, ktorú si súd nemôže posúdiť sám. V rozsahu, v ktorom žalovaný neakceptoval sťaženie spoločenského uplatnenia (ale aj bolesti) v zmysle ním predložených znaleckých posudkov, tak išlo o sporné skutočnosti, vo vzťahu

ku ktorým žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno. To malo za následok zamietnutie žaloby v tejto prevyšujúcej časti. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na to, že lekársky posudok L.. T. W., U.. o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 30.10.2020 neobsahoval zdôvodnenie bodového hodnotenia, pričom tento lekársky posudok súčasne vo vzťahu ku všetkým diagnózam zvyšuje bodové hodnotenie v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. na dvojnásobok (t.j. na maximum), a to bez akéhokoľvek zdôvodnenia. Za zdôvodnenie pritom s určitosťou nie je možné považovať strohú citáciu zákonného ustanovenia. Takéto bodové hodnotenie je nielen nepreskúmateľné, ale takisto nedôveryhodné, keďže zvýšenie bodového hodnotenia na maximum by malo byť vyhradené len na tie najvážnejšie prípady, keď je možnosť poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti (takmer) úplne vylúčená. Žalobca síce zostal po nehode ochrnutý na dolné končatiny a odkázaný na použitie invalidného vozíka, čo je nepochybne veľké obmedzenie, avšak s určitosťou nejde o totálne vylúčenie z rodinného a spoločenského života. Jedným z kritérií, ktoré sa majú v tejto súvislosti zohľadniť, je aj vek poškodeného, pretože obmedzenie či strata možnosti uplatniť sa v živote a spoločnosti je určite výraznejšie u mladého človeka ako u človeka vo veku 60 rokov (ako mal žalobca v čase dopravnej nehody). Uvedené závery súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu uplatnili aj na lekársky posudok L.. R. K. o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.04.2021. Tento lekársky posudok takisto neobsahoval odôvodnenie bodového hodnotenia ani odôvodnenie zvýšenia bodového hodnotenia podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Spolu s lekárskeým posudkom žalobca priložil lekársku správu L.. R. K. zo dňa 20.10.2020, z ktorej vyplýva, že žalobca absolvoval jedno psychiatrické vyšetrenie. V tejto lekárskej správe je len v krátkosti uvedené, že "psychiatrická symptomatológia v súvislosti s nehodou je najmä v oblasti emotivity a nálady, ktorá vykazuje trvalú poruchu - dystýmiu", pričom diagnostický záver je adaptačná porucha s depresívnou symptomatológiou. Z lekárskeho posudku, resp. z lekárskej správy, však vôbec nie je zrejmé, aký je vzťah diagnózy položka č. 255 (vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií) k diagnóze položka č. 253 (vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy) obsiahnutej v lekárskom posudku L.. T. W., U.. Nie je teda zrejmé, či by tieto diagnózy vedľa seba obstáli alebo či jedna z týchto diagnóz vylučuje druhú (keďže v oboch prípadoch ide o duševnú poruchu). Žalobca si však podanou žalobou uplatnil náhradu za obe tieto diagnózy. V lekárskom posudku L.. R. K. takisto nebolo nijako zohľadnené dôvodné podozrenie, že žalobca trpí závislosťou od alkoholu. Naopak, znalecká organizácia forensic.sk vo svojom znaleckom posudku č. XXX/XXXX zo dňa 02.08.2021 a v jeho doplnení č. 1 zo dňa 04.04.2022 podrobne zdôvodnila, prečo u žalobcu považuje za dôvodnú len položku č. 253 (vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy) o hodnote 260 bodov. Poukázala na to, že žalobca utrpel okrem iného aj poranenie centrálného nervového systému - mozgu - bez potreby neurochirurgickej operačnej intervencie. Žalobca v rámci hospitalizácie absolvoval jedno psychiatrické vyšetrenie dňa 09.01.2019, pri ktorom vyšetrujúci psychiater skonštatoval nasledovné: "...len drobné organické rezíduá, predpokladám reverzibilný vývoj, anamn. susp. abúsus alkoholu, bez odvykacích prejavov, osobnosť s reverzibilnými org. drobnými rezíduami, v popredí somatomotorický deficit neurologického charakteru. Záver: organické zmeny osobnosti - posttraumatickej etiol. s reverzibilným vývojom." Znalecká organizácia ďalej poukázala na to, že u žalobcu v záznamoch z hospitalizácií nebol uvádzaný záznam o zhoršenej spolupráci, na neurologických kontrolách bola uvádzaná aj diagnóza organického psychosyndrómu. U žalobcu neboli záznamy o potrebe psychiatrického vedenia a liečby. U žalobcu boli opakovane záznamy o diagnóze toxickkej hepatopatie s opakovaným záchyтом zvýšených hodnôt GMT (ide o pečefňový enzým, ktorého hodnoty bývajú zvýšené u konzumentov alkoholu). Znalecká organizácia ďalej poukázala na to, že žalobca nie je v pravidelnej psychiatrickej liečbe a cestou neurológa sú riešené najmä somatické následky škodovej udalosti. U žalobcu bola diagnostikovaná aj toxická hepatopatia, pričom je záznam o tom, že žalobca si "po robote zvykol dať niečo" (alkohol), čo je podľa znaleckej organizácie potrebné vziať do úvahy v zmysle jednoznačnosti príčinnej súvislosti diagnózy organického psychosyndrómu so škodovou udalosťou, ktorá je z tohto dôvodu limitovaná.

20. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie pri stanovení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzal zo znaleckých posudkov znaleckej organizácie forensic.sk. Podľa týchto znaleckých posudkov súd priznal žalobcovi nasledovné bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia: položka č. 253 - organické zmeny osobnosti posttraumatickej etiologie - 260 bodov, položka č. 301a - iné následky poranenia pľúc jednostranné - 400 bodov + navýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o 50 %, t.j. spolu 600 bodov, položka č. 304e - poúrazové obmedzenie hybnosti chrčtice o 200 % ťažké - 800 bodov + navýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o 50 %, t.j. spolu 1200 bodov, položka č. 306 - poúrazová paraplégia - 2470 bodov + navýšenie podľa

§ 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o 50 %, t.j. spolu 3705 bodov, položka č. 314 - nedomykavosť ritných zvieračov - 900 bodov, položka č. 316c - porucha močenia následkom poranenia močových orgánov ťažká - 300 bodov, položka č. 432b - rozsiahle plošné jazvy po poraneniach, popáleninách, omrzlinách a po operačných zákrokoch podľa lokalizácie - 50 bodov, položka č. 433b - keloidné jazvy po poraneniach, popáleninách alebo po operačných zákrokoch podľa lokalizácie - 120 bodov, položka č. 321c - strata penisu alebo ťažká deformácia penisu nad 60 rokov - 250 + navýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o 100 %, t.j. spolu 500 bodov. Spolu tak bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené na 7635 bodov, čo pri hodnote jedného bodu vo výške 20,26 eur činí náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 154.686,- eur (po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor). Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu v rozsahu 50 % tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 77.343,- eur. Keďže žalovaný už zaplatil žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 77.342,55 eur (a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť), súd prvej inštancie uložil týmto rozsudkom žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 0,45 eur (77.343,- eur - 77.342,55 eur) a vo zvyšnej časti (o zaplatenie 139.820,70 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

21. Žalobca si uplatnil takisto nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., a to v maximálnom rozsahu 50 %. Súd prvej inštancie dospel na základe zohľadnenia konkrétnych okolností prejednávaneho prípadu k záveru, že odôvodnené je zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu v rozsahu 20 %. Žalobca zostal v dôsledku predmetnej dopravnej nehody ochrnutý na dolné končatiny a odkázaný na invalidný vozík (diagnóza poúrazová paraplégia dolných končatín), trpí na inkontinenciu moču a stolice a následky má takisto aj v duševnej oblasti (diagnóza organické zmeny osobnosti posttraumatickej etiológie). Žalobca utrpel predmetné zranenia vo veku 60 rokov, t.j. necelé tri roky pred odchodom na starobný dôchodok. Posudkom Sociálnej poisťovne zo dňa 12.02.2020 bolo určené, že miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť je 75 %. Komplexným posudkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 31.01.2020 bola určená miera funkčnej poruchy žalobcu v rozsahu 100 %, a teda žalobca bol uznaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Žalobca v dôsledku zdravotného postihnutia nie je schopný samostatného pohybu (premiestňuje sa mechanickým vozíkom), je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a na sprievod a pomoc inej fyzickej osoby pri preprave a premiestňovaní. Žalobca je schopný verbálnej komunikácie a kontaktu so sociálnym prostredím. Vybavovanie úradných záležitostí a sprievod na lekárske vyšetrenia mu zabezpečuje rodina. Žalobca nie je schopný samostatne vykonávať sebaobslužné úkony. Pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizácii základných sociálnych aktivít je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Žalobcovi bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Podľa názoru súdu prvej inštancie boli u žalobcu dané okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal najmä na priznanú invaliditu žalobcu a na výrazný zásah zdravotného postihnutia do jeho bežného života. V žalobcovom prípade však nejde o najzávažnejšie možné sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd v prvom rade poukazuje na to, že žalobcovi sa úraz stal vo veku 60 rokov, t.j. vo veku blízkom dôchodkovému veku. Žalobca tak už mal možnosť realizovať sa v osobnej (rodinnej) či spoločenskej sfére, o čom svedčí aj skutočnosť, že má manželku a štyri deti. Žalobca mal pred úrazom bežné záľuby a vykonával bežné domáce práce; nedosahoval mimoriadne výkony či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Čo sa týka žalobcovho zdravotného stavu, resp. jeho zdravotného postihnutia, v jeho prípade nejde o úplné ochrnutie celého tela (všetkých štyroch končatín), ktoré by znamenalo úplnú stratu schopnosti akéhokoľvek pohybu. Žalobcove horné končatiny zostali v plnej miere funkčné. Nejde ani o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho napr. podávanie umelej výživy, polohovanie a pod. Rozumové schopnosti žalobcu zostali zachované, žalobca je schopný (verbálnej) komunikácie a sociálnej interakcie. Zohľadňujúc všetky tieto skutkové okolnosti konajúci súd považuje za primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %. Žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (po zohľadnení jeho spoluzavinenia v rozsahu 50 %) vo výške 77.343,- eur. Súd prvej inštancie preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 15.469,- eur (20 % zo sumy 77.343,- eur po zaokrúhlení na najbližšie celé euro smerom nahor) a vo zvyšnej časti (o zaplatenie 93.112,85 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

22. Okrem nároku na náhradu škody na zdraví si žalobca uplatnil takisto aj nárok na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti v zmysle § 446 Občianskeho zákonníka za obdobie od 17.12.2018 do 15.12.2019 vo výške 5.737,- eur a nárok na náhradu za stratu na zárobku pri invalidite v zmysle § 447 Občianskeho zákonníka za obdobie od 16.12.2019 do 31.03.2021 vo výške 2.235,56 eur (1.798,88 eur + 3 x 145,56 eur). Z potvrdenia zamestnávateľa žalobcu KORA MONT, s.r.o. zo dňa 27.11.2020 o príjme žalobcu vyplýva, že žalobca mal pred práceneschopnosťou (v 3. štvrtroku 2018) hrubý zárobok vo výške 606,66 eur. Žalobca si pre účely náhrady za stratu na zárobku túto svoju hrubú mzdu každoročne valorizoval (o 2,60 %, 2,50 % a 2,30 %), a to analogicky podľa ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení o úrazovej rente. Súd prvej inštancie tento žalobou uplatnený nárok v časti prevyšujúcej mesačný hrubý zárobok žalobcu vo výške 606,66 eur zamietol, pretože žalobca v tomto konaní nijako nepreukázal, že jeho hrubá mzda by sa za riadneho chodu vecí (nebyť jeho úrazu) valorizovala ním uvádzaným spôsobom. Súd prvej inštancie sa síce stotožnil s názorom žalobcu, že inflácia znižuje hodnotu peňazí v priebehu času, avšak samotná existencia inflácie nehovorí nič o tom, akým spôsobom (a či vôbec) sa v čase menila hrubá mzda dohodnutá medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Za obdobie od 17.12.2018 do 15.12.2019 by žalobca dosiahol hrubý zárobok vo výške 7.260,36 eur (293,55 eur za 15 dní v decembri 2018 + 11 x 606,66 eur + 293,55 eur za 15 dní v decembri 2019). Žalobcovi bola za toto obdobie vyplatená náhrada príjmu od zamestnávateľa vo výške 91,39 eur a nemocenské dávky vo výške 1.934,40 eur. Strata na zárobku počas pracovnej neschopnosti žalobcu za obdobie od 17.12.2018 do 15.12.2019 tak činí sumu 5.234,57 eur (7.260,36 eur - 91,39 eur - 1.934,40 eur). Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu v rozsahu 50 % tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 2.617,29 eur. Keďže žalovaný už zaplatil žalobcovi náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 2.651,37 eur (a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť), a teda mu zaplatil viac, než podľa práva mal, súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej nespät'vzatej časti (o zaplatenie 2.222,73 eur) ako nedôvodnú zamietol. Za obdobie od 16.12.2019 do 31.03.2021 by žalobca dosiahol hrubý zárobok vo výške 9.413,02 eur (313,12 eur za 16 dní v decembri 2019 + 15 x 606,66 eur). Žalobcovi bol za toto obdobie vyplatený invalidný dôchodok vo výške 7.699,55 eur (247,85 eur za 16 dní v decembri 2019 + 12 x 494,20 eur + 3 x 507,10 eur). Strata na zárobku pri invalidite žalobcu za obdobie od 16.12.2019 do 31.03.2021 tak činí sumu 1.713,47 eur (9.413,02 eur - 7.699,55 eur). Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu v rozsahu 50 % tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie náhrady za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 856,74 eur. Keďže žalovaný už zaplatil žalobcovi náhradu za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 855,72 eur (a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť), súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za stratu na zárobku pri invalidite vo výške 1,02 eur (856,74 eur - 855,72 eur) a vo zvyšnej časti (o zaplatenie 1.155,26 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Žalobca si napokon uplatnil nárok na náhradu účelných nákladov spojených s liečením spolu vo výške eur 5.960,72 (5.418,70 eur + 328,16 eur + 213,86 eur). Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie liečebných nákladov vo výške 5.418,70 eur. Konkrétne išlo o náklady na zdravotnícky materiál, lieky, osobnú prepravu, ošetrovateľské služby a náklady na úpravu kúpeľne vo výške 4.852,05 eur a cestovné náklady (cesty z bydliska do zdravotníckych zariadení a späť) vo výške 566,65 eur. Zmenou žaloby zo dňa 20.12.2022 si žalobca uplatnil liečebné náklady vo výške 328,16 eur a vo výške 213,86 eur. Uviedol, že ide o: (i) náklady na lieky, zdravotnícke potreby, osobnú prepravu a odber krvi za obdobie od 21.12.2020 do 07.10.2021 vo výške 364,62 eur, z ktorých si po zohľadnení svojho spoluzavinenia vo výške 10 % uplatnil sumu 328,16 eur, (ii) náklady na lieky, osobnú prepravu a odber krvi za obdobie od 14.10.2021 do 10.02.2022 vo výške 237,80 eur, z ktorých si po zohľadnení svojho spoluzavinenia vo výške 10 % uplatnil sumu 213,86 eur. Medzi sporovými stranami bolo vynaloženie týchto liečebných nákladov nesporné, žalovaný (v zastúpení právny zástupcom) neskôr v priebehu konania - na pojednávaniach dňa 04.05.2023 a dňa 21.09.2023 - tieto liečebné náklady uznal (nerozporoval ich). Súd prvej inštancie preto vychádzal z toho, že ide o nesporné skutkové tvrdenia žalobcu, ktoré v tomto konaní ani nebolo potrebné preukazovať. Výšku a vynaloženie týchto liečebných nákladov mal súd navyše preukázané zo žalobcom predložených pokladničných dokladov, príjmových pokladničných dokladov, fotografií kúpeľne a dohôd o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Žalobcovi vznikli náklady spojené s liečením spolu vo výške 6.021,12 eur (5.418,70 eur + 364,62 eur + 237,80 eur). Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu v rozsahu 50 % vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie náhrady nákladov spojených s liečením vo výške 3.010,56 eur. Keďže žalovaný už uhradil žalobcovi náklady spojené s liečením vo výške 2.709,36 eur (a v tejto časti žalobca vzal žalobu späť), súd

prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nákladov spojených s liečením vo výške 301,20 eur (3.010,56 eur - 2.709,36 eur) a vo zvyšnej časti (o zaplatenie 2.408,29 eur) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. Žalovaný bol povinný do troch mesiacov od oznámenia žalobcu o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť žalobcovi výšku poistného plnenia (§ 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z.). Následne bol povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť poistné plnenie (§ 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.). Nedodržaním týchto lehôt sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, bol preto povinný zaplatiť žalovanému aj zákonné úroky z omeškania (§ 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z.). Žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému listom zo dňa 16.12.2020, doručeným žalovanému dňa 21.12.2020, žalovaný bol preto povinný plniť do 05.04.2021 a od 06.04.2021 bol v omeškaní. Náhradu liečebných nákladov vo výške 328,16 eur si žalobca uplatnil u žalovaného listom zo dňa 21.10.2021, doručeným žalovanému dňa 25.10.2021, žalovaný bol preto povinný plniť do 09.02.2022 a od 10.02.2022 bol v omeškaní. Náhradu liečebných nákladov vo výške 213,86 eur si žalobca uplatnil u žalovaného listom zo dňa 01.03.2022, doručeným žalovanému dňa 03.03.2022, žalovaný bol preto povinný plniť do 18.06.2022 a od 19.06.2022 bol v omeškaní. Súd prvej inštancie v súlade s § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. zaviazal žalovaného aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne (t.j. vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania) z jednotlivých súm tak, ako to žalobca žiadal v žalobe, teda od 06.04.2021 až do zaplatenia (a v prípade liečebných nákladov od 10.02.2022 do zaplatenia, resp. od 21.06.2022 do zaplatenia). Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol.

25. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie totiž vyhodnotil úspech žalobcu a úspech žalovaného v spore ako približné rovnaký.

26. Proti výroku IV. a V. rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca nesúhlasil s posúdením miery jeho spoluzavinenia škody zo strany súdu prvej inštancie. Za nesprávny považoval záver súdu o väčšej závažnosti porušenia povinnosti zo strany žalobcu ako chodca v porovnaní s porušením právnej povinnosti zo strany vodiča motorového vozidla. Uviedol, že konečná úvaha o tom, nakoľko sa na vzniku škody podieľal sám poškodený a v akom rozsahu nesie zodpovednosť za škodu sám, závisí vždy od okolností konkrétneho prípadu po porovnaní všetkých príčin vzniku škody tak na strane škodcu, ako aj na strane poškodeného. Nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, ktorý ohľadne primeranosti rýchlosti rozhladovým pomerom uprednostnil záver zo znaleckého posudku I.. F., podľa ktorého vodič jazdil rýchlosťou primeranou rozhladovým pomerom. Ten totiž vychádzal len zo všeobecných rozhladových pomerov bez zohľadnenia špecifik daného miesta, večernej doby a stavu vozovky. I.. W. tieto osobitosti, ktoré mali vplyv na rozsah rozhladu v danom mieste a čase, zohľadnil. Jeho postup nebol v rozpore s definíciou rozhladu, ako to uviedol súd prvej inštancie, pretože stanovil vzdialenosť, ktorú reflektory vozidla účinne osvetľujú, avšak s aktualizáciou na dané podmienky miesta dopravnej nehody. Podstatným pri definícii pojmu rozhladu je totiž prívlastok účinne, t.j. nestačí len osvetlenie určitého priestoru, ale toto osvetlenie priestoru musí byť aj účinné, teda dostatočné napr. na rozoznanie prekážky. Práve táto účinnosť môže byť rôzna v závislosti od aktuálnych svetelných podmienok, stavu povrchu vozovky a pod. Vzhľadom k tomu bol vo vzťahu k posúdeniu primeranosti rýchlosti k rozhladu relevantný záver I.. W., ktorý konkrétne času a miesta dopravnej nehody správne zohľadnil a nijako tým nepoprel pojem a definíciu rozhladu. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že miera spoluzavinenia na strane žalobcu stanovená súdom vo výške 50 % je neprimerane vysoká. Žalobca v odvolaní rovnako nesúhlasil s tým, že súd prvej inštancie odmietol vychádzať pri určovaní náhrady za bolesť zo znaleckého posudku č. XX/XXXX L.. S. L. podaného pre účely trestného konania, v ktorom bola hodnotená bolesť žalobcu v súvislosti s jeho úrazom pri dopravnej nehode počtom 1521,63 bodov. Poznamenal, že námietky uvedené zo strany súdu proti tomuto znaleckému posudku nemali spôsobilosť spochybniť jeho preskúmateľnosť a tieto námietky mali fráзовitý charakter bez toho, aby spochybňovali závery tohto znaleckého posudku. Doba dvoch rokov od dopravnej nehody nemôže mať vplyv na preskúmateľnosť záverov znaleckého posudku, keďže znalec vychádzal z písomne

zaznamenaných údajov v zdravotnej dokumentácii žalobcu, teda z verifikovateľných dokumentov, na ktorých obsah nemá plynutie doby dvoch rokov žiaden vplyv. Rovnako to platí o absencii osobného vyšetrenia žalobcu. Dodal, že lekársky posudok L.. W. ani znalecký posudok znaleckej organizácie neobsahoval žiadnu citáciu zdravotnej dokumentácie žalobcu, pričom znalecký posudok znaleckej organizácie len stroho konštatoval, že sa stotožňuje s lekársym posudkom bez toho, aby vôbec obsahoval popis znaleckého skúmania. Znalecká organizácia rovnako osobne nevyšetrila žalobcu, čo však v danom prípade nebolo pre súd prvej inštancie prekážkou, aby jej závery bral za relevantné. Rovnako namietal vznesenú námietku premlčania žalovaného. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú všetky okolnosti smerodajné pre stanovenie bolestného známe, až keď sa celý liečebný proces skončí. Ide teda jednak o bolesť, ktorú poškodený cíti pri samotnom úraze, ako aj pri liečení a po ňom. Liečením sa však nerozumie iba doba, počas ktorej lekár poskytuje ošetrovanie, ale aj doba medzi jednotlivými ošetrovaniami, teda doba od začiatku do skončenia liečenia. Napokon ide aj o bolesť, ktorou trpí poškodený, napr. pri rehabilitačnej starostlivosti. Okrem uvedeného žalobca zdôraznil tvrdenie uvedené v žalobe, že si žalobou uplatnil celú náhradu škody na zdraví, ktorá mu bola spôsobená na základe skutkových okolností tvrdených v žalobe. Žalobca si žalobou uplatnil celý nárok na náhradu škody vzniknutej pri dopravnej nehode dňa 17.12.2018 aj v prípade, že táto náhrada bola neskôr kvantifikovaná na základe iných položiek bolesti či sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré vyplývajú z listín predložených žalovaným resp. ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného v konaní. Aj preto už podanou žalobou došlo k spočívaniu premlčacej doby ohľadne celého nároku na náhradu za bolesť v zmysle § 112 OZ, a preto ani z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k premlčaniu. Žalobca rovnako trval aj na správnosti bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, z ktorého vychádzal pri uplatnení svojich nárokov. Uviedol, že súdu prvej inštancie neprekážalo, že znalecká organizácia, z ktorej znaleckých posudkov vychádzal, žalobcu osobne nevyšetrila, čo súd považoval za prekážku pre akceptáciu znaleckého posudku L.. L.. Znalecké posudky predložené zo strany žalovaného pritom nemali ani obsahové náležitosti znaleckého posudku v zmysle § 17 ods. 5 Zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o znalcoch“) pričom dodal, že ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnosti predložených lekárskeho posudkov, je možné ich odstrániť znaleckým posudkom, ktorý však logicky musí byť podaný v súlade s právnymi predpismi, t.j. musí nielen formálne ale aj obsahovo spĺňať všetky požiadavky vyžadované zákonom. V opačnom prípade nemožno brať znalecký posudok do úvahy a musí sa vychádzať z predložených lekárskeho posudkov. Žalobca nesúhlasil ani so zvýšením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %, nakoľko ho považoval za neprimerane nízke s poukazom na závažnosť jeho stavu a rozsahu jeho trvalého zdravotného poškodenia. Tvrdil, že zásada proporcionality bola plne zabezpečená práve systémom bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia za jednotlivé poškodenie zdravia. Mal za to, že zvýšenie náhrady podľa § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe zvyšovania podľa percentuálnych bodov túto proporcionality nijako nemôže narušiť aj v prípade, že je priznané maximálne 50 % zvýšenie, nakoľko toto zvýšenie sa uplatňuje len z náhrady určenej proporcionálne podľa počtu bodov a zvyšuje sa o percentuálne body z takto proporcionálne určenej náhrady, pričom argumentoval tým, že pri rovnakom percentuálnom zvýšení osobe s menej závažným poškodením zdravia by patrila podstatne nižšia suma zvýšenia ako osobe so závažnejším poškodením zdravia. To zásadne popiera a vyvracia argument, že priznanie zvýšenia náhrady o 50 % aj v menej závažnom prípade narúša či popiera princíp proporcionality resp. že nejakým spôsobom je nespravodlivé voči osobám so závažnejším poškodením zdravia, resp. že stiera rozdiely vo výške náhrady medzi menej závažnými a závažnejšími prípadmi. Záver, že zvýšenie náhrady podľa § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia hoci aj v maximálnej miere 50 % tak u menej poškodenej osoby ako aj u viac poškodenej osoby popiera či porušuje princíp proporcionality, žalobca označil na základe vyššie uvedeného jednoznačného argumentu za falošnú a nesprávnu premisu. Záverom žalobca dodal, že okolnosti hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolání a voľnočasových aktivít nazeraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním a bežnými rodinnými aktivitami je nekorektné nielen z hľadiska etiky, ale, a to najmä, je v konečnom dôsledku porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania.

27. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za správny a za dostatočne odôvodnený. V rámci svojho vyjadrenia žalovaný k spoluzodpovednosti žalobcu, nad rámec dôvodov, ktoré podrobne opísal súd prvej inštancie v rámci svojho odôvodnenia, poukázal na to, že ak škodu nezapríčinil výlučne škodca, ale svojím zavineným konaním sa na nej podieľal aj samotný poškodený, pri posudzovaní miery spoluzodpovednosti poškodeného treba zväžiť nielen všetky skutočnosti, pre ktoré došlo ku škode určitého druhu a rozsahu, ale v rámci toho aj to, ako a v akom rozsahu jednotlivé z týchto skutočností prispeli k vzniku škody a jej rozsahu. Doplnil, že konanie ako na strane vodiča vozidla, tak aj samotného žalobcu viedlo k stretu vozidla, keď obaja porušovali svoje povinnosti z právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Vodič pritom na vzniknutú kolíznú situáciu reagoval zodpovedajúcim spôsobom, na rozdiel od žalobcu, ktorý na vzniknutú situáciu nereagoval vôbec, hoci mu v tom nielenže nič nebránilo, ale bolo to pre neho ako chodca aj jednoduchšie. Toto bolo pritom nepochybne ovplyvnené aj tým, že žalobca v tom čase bol pod vplyvom návykových látok. Tie povinnosti z predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorých porušovaním sa žalobca podieľal na vzniku škody, pritom porušoval opakovane a to aj napriek upozorneniam svojich blízkych osôb. K výške náhrady za bolesť a premlčaniu časti tohto nároku žalovaný vyjadril svoj nesúhlas s tvrdením žalobcu, že rozhodným pre začatie plynutia premlčacej doby má byť doba, keď sa liečebný proces končí. Pri tom argumentoval tým, že ohodnotenie bolesti možno vykonať okamihom ustálenia zdravotného stavu osoby poškodenej škodou na zdraví v čase, keď došlo k odozneniu akútnej fázy bolesti. Týmto okamihom je potom bolesť zistená a možno objektívne vykonať jej ohodnotenie. Z tohto hľadiska je potom právne bez významu aj prípadne prebiehajúca liečba, ak nie je spojená s akútnou bolesťou. Rovnako je potom úplne právne bez významu, kedy bol spracovaný posudok, resp. kedy došlo k ukončeniu dočasnej práceneschopnosti poškodeného. Vo vzťahu k tej časti náhrady bolesti, ktorú žalobca v konaní uplatnil až zmenou žaloby zo dňa 06.12.2021, ktorú súd pripustil unesením zo dňa 28.01.2022, a ktorú žalobca opiera o posudok L.. S. L. č. XX/XXXX, uviedol, že k tomuto došlo po viac ako 2 rokoch od ustálenia zdravotného stavu žalobcu z hľadiska náhrady bolesti. K ustáleniu došlo u žalobcu v priebehu prvej polovice roku 2019, keď po vyhojení dekubit, ktoré bolo skonštatované pri chirurgickej kontrole žalobcu 17.06.2019 (na ktoré odvoláva L.. L. v posudku na str. 42) už prebiehala výlučne ambulantná a rehabilitačná liečba žalobcu, ktorá nespôsobovala žiadnu akútnu bolesť. Teda žalobca sa dozvedel o škode na zdraví, ktorú utrpel pri dopravnej nehode 17.12.2018, ktorá sa odškodňuje náhradou bolesti, najneskôr 17.06.2019. Tú náhradu bolesti vo výške 7.352,- eur, ktorú žalobca v konaní uplatnil až zmenou žaloby zo dňa 06.12.2021, ktorú súd pripustil unesením zo dňa 28.01.2022, preto žalobca uplatnil až po uplynutí premlčacej doby a z tohto dôvodu bola žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie vznesená námietka premlčania dôvodná a aj v tejto časti napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie správne. Žalovaný ďalej uviedol, že civilné sporové konanie je kontradiktórne, ktoré je ovládané dispozičným a prejednacím princípom. Žalobca žalobou uplatnil nárok na náhradu bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý skutkovo vymedzil a ktorý ním zvoleným spôsobom kvantifikoval. Po začiatku konania pritom pristúpil k zmene žaloby, keď túto v časti o náhradu bolesti rozšíril o tú časť, ktorú dovtedy neuplatňoval. Pred rozhodnutím súdu prvej inštancie o pripustení zmeny žaloby pritom súd o nárokoch v zmenenej podobe nie je oprávnený rozhodovať; opačným postupom konajúceho súdu by došlo k zásahu do práva na spravodlivý proces. Z uvedeného dôvodu žalobca nesúhlasil so žalobcom uvedeným, že žalobou uplatnil nárok na náhradu bolesti ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia ako celok a predloženie lekárskeho posudku, ktorými ich preukazuje, neznamena, že uplatňuje náhradu škody len za tie položky, ktoré sú uvedené v posudkoch, ale má uplatňovať celú náhradu škody, hoci táto bude kvantifikovaná až v priebehu konania na základe iných položiek. K výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a rozsahu jej mimoriadneho zvýšenia sa žalovaný nestotožnil s tvrdením žalobcu o tom, že zvyšovanie jednotlivých položiek ohodnocujúcich sťaženie spoločenského uplatnenia lekárom postupom podľa § 10 ods. 4 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia má byť ovplyvnené subjektívnym stanoviskom lekára, a toto má závisieť najmä od jeho osobnej preferencie ako k nemu pristúpi. Pri tom upozornil na skutočnosť, že uvedený zákon pri určovaní výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ale aj náhrady bolesti) vychádza zo zásady proporcionality a primeranosti a v súlade s touto zásadou musí postupovať aj posudzujúci lekár pri rozhodovaní o prípadnom zvyšovaní tejto náhrady podľa § 10 ods. 4 a pri tomto zohľadňovať objektívne kritériá, nakoľko táto náhrada ako celok musí byť primeraná. V závere svojho vyjadrenia sa žalovaný nestotožnil so žalobcom uvedeným zvýšením náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % a záver súdu prvej inštancie o navýšení náhrady najviac o 15 % označil za správny.

28. V odvolacej replike žalobca poukázal na to, že pri posúdení miery spoluviny je potrebné brať do úvahy a zohľadniť všetky okolnosti vzniku škody, ktoré sú právne významné. Za takúto okolnosť však nie je možné rozhodne považovať okolnosť, či žalobca opakovane porušoval svoju povinnosť tým, že aj inokedy prechádzal cez cestu mimo priechod pre chodcov alebo nie a brať do úvahy len skutočnosť a okolnosti, vzťahujúce sa a týkajúce sa konkrétneho škodového deja a teda správania sa poškodeného pri konkrétnom vzniku škody. Ďalej zastal názor, že reakcia žalobcu na kolíznu situáciu, ktorú mu žalovaný vytýka ako ďalší protiprávny prvok v jeho konaní je už zahrnutá v samotnom správaní žalobcu, ktorý sa rozhodol prejsť cez cestu napriek blížiacemu sa motorovému vozidlu. Nemožno preto túto skutočnosť osobitne hodnotiť v neprospech žalobcu. Rovnako možnosť takéhoto hodnotenia nevyplývala zo žiadneho vykonaného dôkazu. Trval tak na tom, že závažnosť porušenia jednotlivých právnych povinností zo strany žalobcu ako chodca na jednej strane a vodiča motorového vozidla na druhej strane je minimálne rovnaká, ak nie vyššia na strane vodiča. Ďalej žalobca uviedol, že akútna fáza bolesti je rozhodujúca pre určenie konkrétnej bodovej sadzby za konkrétne poškodenie zdravia. Neznamená to však, že pre hodnotenie bolesti ako jedného uceleného komplexného nároku na náhradu škody na zdraví je podstatná len akútna fáza bolesti pri konkrétnom poškodení zdravia a na iné skutočnosti v celom priebehu liečby už nie je potrebné prihliadať. Práve naopak, ustanovenia zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia upravujú nárok na náhradu za bolesť ako komplexný nárok, ktorý má zadosťučiniť a odškodniť poškodenú osobu za celý priebeh liečby poškodenia zdravia a odstraňovania jeho následkov. Následne dodal, že aj napriek námietkam žalovaného ohľadne tvrdeniam žalobcu, že si žalobou uplatnil celú náhradu škody somatického charakteru vrátane celej náhrady za bolesť, žalobca na tomto tvrdení naďalej trvá. Zdôraznil, že si žalobou uplatňuje celú náhradu škody na zdraví, ktorá mu bola spôsobená a to aj v prípade, ak by boli v priebehu konania v rámci vykonávania dokazovania hodnotené bolesti alebo sťaženie spoločenského uplatnenia vzťahujúce sa k tejto škode na zdraví iným bodovým hodnotením alebo inými položkami v zmysle zákona. Dodal, že musel svoje nároky v žalobe kvantifikovať vtedy pre neho dostupným bodovým hodnotením bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, aby bola žaloba určitá. Mal za to, že vzhľadom na odbornú zložitosť bodového hodnotenia bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia najmä v prípade závažného poškodenia zdravia či v prípade hodnotenia viacerých poškodení zdravia, je nespravodlivé zaťažiť žalobcu prostredníctvom inštitútu premlčania zodpovednosťou za správnosť bodového hodnotenia, nakoľko toto závisí výlučne od odborného posúdenia a nijako nezávisí procesné zodpovedného správania žalobcu. Preto mal za to, že už podanou žalobou došlo k spočívaniu premlčacej doby ohľadne celého nároku na náhradu za bolesť v zmysle § 112 OZ, a preto nemohlo dôjsť k premlčaniu. Ďalej tvrdenia žalovaného o chýbajúcich zákonných náležitostiach žalobcom predložených lekárskeho posudku označil za nepravdivé. Mal za to, že lekárske posudky predložené žalobcom a vypracované L.. W. a L.. K. mali všetky zákonné náležitosti v súlade s § 8 ods. 1 a 2 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Trval tak na svojej argumentácii, že výška bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa preukazuje predovšetkým lekárskeho posudkom, ktorý v danom prípade nebol spochybnený znaleckým posudkom, nakoľko žalovaným predložený znalecký posudok nebol podaný v súlade s právnymi predpismi a nemohol byť považovaný za zákonný dôkaz. V závere si ohľadne posúdenia nároku žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia opäť si dovoľil poukázať na to, že žalobca trpí jedným z najťažších poškodení zdravia. Ide o prípad straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bezmála alebo celkom zmarené. Preto ide u žalobcu o prípad, kedy je adekvátne zvýšenie náhrady na hornej hranici možného zvýšenia. Potvrďuje to nesporný fakt, že u žalobcu bola uznaná invalidita v miere 75 % a miera funkčnej poruchy bola u neho stanovená na 100 %.

29. V odvolacej duplike žalovaný zotrval na svojom názore o tom, že bolo zrejmé, že žalobca sám svojim zavineným protiprávnym konaním podstatným spôsobom prispel k vzniku škodového následku, pričom toto porušovanie bolo jednou z dvoch hlavných príčin vzniku škody žalobcu. Komparáciou týchto okolností na strane žalobcu s okolnosťami na strane vodiča vozidla, bolo možné dospieť k záveru, že okolnosti na strane žalobcu a okolnosti na strane vodiča vozidla, ktoré viedli k vzniku škody na zdraví žalobcu, sú vo svojej podstate vyvážené. Preto bolo na mieste, aby žalobca spoluzodpovedal za jemu vzniknutú škodu v rozsahu 50 %. K opodstatnenosti vznesenia námietky premlčania poznamenal, že žalobca časť náhrady škody, ktorú uplatnil až zmenou žaloby zo dňa 06.12.2021 uplatnil po uplynutí premlčacej doby a z tohto dôvodu bola potom voči tejto časti nároku vznesená námietka premlčania opodstatnená. Argumentoval pri tom tým, že u žalobcu po vyhojení dekubít, ktoré bolo konštatované pri chirurgickej kontrole žalobcu 17.06.2019, na ktoré odkazuje L.. L. vo svojom posudku, už prebiehala

výlučne bežná ambulantná liečba a bežná rehabilitácia žalobcu. Zdravotný stav žalobcu už bol ustálený, tento nepodstupoval ďalšie operácie, resp. lekárske zákroky, netrpel infekciami pod., jeho zdravotný stav sa nezhoršoval. Z tohto dôvodu sa potom žalobca o škodu, ktorá sa odškodňuje náhradou bolesti, dozvedel najneskôr 17.06.2019. Táto skutočnosť mala potom vplyv na výšku nároku na náhradu bolesti, ktorý žalobcovi v súvislosti s poškodením zdravia vznikol (bolo treba vychádzať z hodnoty bodu pre rok 2019). Zároveň týmto dňom začala plynúť subjektívna premlčacia doba tohto nároku v súlade s § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to aj v tej časti, ktorú uplatnil až po začiatku konania zmenou žaloby zo 06.12.2021 na základe posudku L.. S. L. č. XX/XXXX nad rámec tej, ktorá už vyplývala z lekárskeho posudku L.. W. zo dňa 30.10.2020.

30. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne a právne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP)

31. Žalobca v rámci svojho podaného odvolania v súhrne namietal 1) nesprávne určenú výšku spoluzavinenia, súčasne namietal 2) nesprávne určenú hodnotu bodu pri určení bolestného (t.j. či bolo treba použiť hodnotu bodu z roku 2019, alebo z roku 2020 a 2021), 3) nesprávne vyhodnotené jednotlivé znalecké posudky, týkajúce sa počtu bodov za náhradu za bolesť, 4) nesprávne vyhodnotené premlčanie časti uplatneného nároku, 5) nesprávne posúdenie znaleckých posudkov pri sťažení spoločenského uplatnenia, 6) a výšku mimoriadneho zvýšenia pri sťažení spoločenského uplatnenia.

32. Rozhodujúcou námietkou žalobcu v rámci podaného odvolania bolo namietanie rozsahu spoluzavinenia vodiča a poškodeného (t.j. žalobcu) na vzniku dopravnej nehody. K tejto otázke sa podrobne v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia vyjadril súd prvej inštancie, pričom odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie tohto rozsudku a s týmto sa plne stotožňuje. Žalobca v rámci podaného odvolania poukazoval na rozhládové podmienky vodiča a prekročenie rýchlosti vodiča a s ohľadom na väčšiu zraniteľnosť chodca ako účastníka cestnej premávky a väčšieho nebezpečenstva prameniaceho z prevádzky motorového vozidla navrhol zmeniť mieru spoluzodpovednosti žalobcu v rozsahu nižšom ako 50 %. Odvolací súd má za to, že s týmito argumentami žalobcu vznesenými aj v rámci podaného odvolania sa už riadne vysporiadal súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia. Zo skutkových okolností danej veci je zrejmé, že žalobca nepoužil prechod pre chodcov, hoci bol v tesnej blízkosti miesta jeho prechodu cez vozovku, pred vstupom na vozovku sa nepresvedčil, že tak môže urobiť bez nebezpečenstva, žalobca vstúpil na vozovku v tmavom oblečení, bez reflexných prvkov, pričom si bol vedomý nebezpečnosti svojho konania. Žalobca mal možnosť pred vstupom na vozovku a po celý čas svojho pohybu na vozovke až po miesto stretu vidieť zľava prichádzajúce osvetlené vozidlo. Žalobca sám mal možnosť zabrániť zrážke tým, že by vozovku prešiel rýchlejšie alebo pomalšie. Zároveň podľa výsledkov toxikologicko - chemickej analýzy krvi, mal okrem etylalkoholu krvi 1,05 g/kg (‰), navyše prítomný toulén, ktorý sa používa ako droga. Za týchto okolností nemôže ani odvolací súd pričítať žalobcovi nižšie spoluzavinenie ako 50 %, a to bez ohľadu na skutočnosti žalobcu tvrdené v rámci podaného odvolania (a to aj za možnosti preukázania ich pravdivosti, čo sa však v danej veci nenastalo). Preto odvolací súd argumenty žalobcu vznesené v rámci podaného odvolania v tejto časti vyhodnotil ako bezpredmetné, ktoré v tejto časti nie sú dostatočné pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie. Preto odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

33. Žalobca v rámci podaného odvolania taktiež namietal, že súd prvej inštancie nesprávne určil hodnotu bodu, rozhodujúcu pre určenie bolestného, nakoľko k ustáleniu jeho zdravotného stavu došlo až po skončení liečenia, t.j. v roku 2020 a nie v roku 2019, a preto bolo potrebné pri výpočte použiť hodnotu bodu vo výške určenej v roku 2020. K týmto skutočnostiam odvolací súd uvádza, že je nevyhnutné rozlišovať medzi ukončením liečby a ustálením zdravotného stavu. Zásadný rozdiel je v tom, že ukončenie liečby (liečenia) je nevyhnutné pre správne ustálenie hodnoty bodu, t.j. pre správne určenie bolestného, zatiaľ čo ustálenie zdravotného stavu je rozhodujúce pre správne určenie bodu v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia. Pre určenie hodnoty bodu v rámci bolestného je rozhodujúce ukončenie liečby tak, aby lekár vedel vyčíslit' bolesť podľa bodovníka. Inak povedané, rozhodujúce pre ustálenie bolestného je moment, kedy sa liečba poškodeného skončila, t.j. dá sa objektívne zhodnotiť

koľko a akých bolestí poškodený pretrpel. Na základe uvedeného lekár vystaví lekársky posudok slúžiaci ako podklad pre priznanie bolestného. Z opisu skutkového stavu v danom prípade vyplýva, že dňa 17.12.2018 došlo k dopravnej nehode, t.j. k poškodeniu zdravia žalobcu. Z dokladov založených v súdnom spise, ako aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že k ustáleniu zdravotného stavu muselo dôjsť najneskôr po vyhojení preležanín (dekubitov), pričom uvedené bolo konštatované pri chirurgickej kontrole žalobcu dňa 17.06.2019, po ktorej nasledovala len ambulantná a rehabilitačná liečba. K týmto tvrdeniam súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa, že žalobca bol dvakrát operovaný, prvýkrát ihneď po dopravnej nehode v decembri 2018, druhýkrát v januári 2019. Z dokladov založených v súdnom spise taktiež vyplýva, že žalobca bol niekoľkokrát hospitalizovaný a prvýkrát nastúpil na ústavnú rehabilitačnú liečbu do Kováčovej dňa 16.07.2019, pričom túto ukončil dňa 24.09.2019. Ani z lekárskeho posudku L.. T. W., ktorý bol vyhotovený ako prvý (dňa 30.10.2020), ani zo znaleckého posudku znalca L.. S. L. zo dňa 25.04.2021 nevyplýva, že by predmetom ohodnotenia bolestného bola aj rehabilitačná liečba a bolesti súvisiace s touto rehabilitačnou liečbou. Preto odvolací súd taktiež nemá za to, že by k ustáleniu zdravotného stavu došlo až po opakovanej rehabilitačnej liečbe, t.j. v roku 2020, tak ako to tvrdí žalobca. Odvolací súd taktiež zdôrazňuje, že lekársky posudok L.. T. W., zo dňa 30.10.2020, bol predložený samotným žalobcom, zatiaľ čo znalecký posudok L.. S. L. zo dňa 25.04.2021, bol vyhotovený ako druhý a taktiež predložený žalobcom, avšak žiadnym spôsobom nevysvetľuje, prečo sa znalec v rámci ohodnocovania utrpenej bolesti odchyľil od pôvodného lekárskeho posudku, prečo zvýšil napríklad počet bodov za poškodenie miechy (t.j. TH 9 - TH 12 zo 170 bodov na 420 bodov), prečo zvýšil počet bodov za zlomeninu tela stavca (TH 12 zo 180 bodov na 329,13 bodov). Takéto navýšenie počtu bodov bez zjavného vysvetlenia uvedeného v znaleckom posudku vyhotovenom dva roky po ustálení zdravotného stavu poškodeného oproti predchádzajúcemu lekárskeho posudku L.. T. W. považuje odvolací súd za nepreskúmateľné, a preto sa prikláňa k názoru súdu prvej inštancie o ustálení počtu bodov v rozsahu 1.185 bodov, t.j. tak, ako bol tento rozsah vyčíslený L.. T. W., lekárom, ktorý prvý vypracoval lekársky posudok. Tento bol taktiež v tomto rozsahu potvrdený znaleckým posudkom predloženým síce žalovaným, ale vypracovaným znaleckou organizáciou forensic.sk. Tak, ako už súd prvej inštancie uviedol hodnotu bodu určuje § 5 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, podľa ktorého výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Pre správne určenie výšky bodu bolo nevyhnutné určiť v ktorom roku vznikol nárok na náhradu bolestného. Tak, ako už bolo vyššie uvedené nárok na náhradu bolestného vzniká v tom roku, v ktorom došlo k ustáleniu zdravotného stavu. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že k ustáleniu zdravotného stavu došlo nepochybne v roku 2019 a to nielen z dôvodu, že bola ukončená ústavná liečba a pacient bol liečený iba ambulantne, ale aj z dôvodu, že v roku 2019 už žalobca podstúpil rehabilitačnú liečbu a táto nebola predmetom ohodnocovania vytrpenej bolesti v žiadnom predloženom lekárskeho ani znaleckom posudku. Pokračovanie rehabilitačnej liečby bez vytrpenej bolesti nezakladá nárok na priznanie bolestného, nakoľko tento sa odvíja od vytrpenej bolesti a môže zahŕňať aj určitú časť liečby, avšak iba pokiaľ pretrvávajú bolesti s touto liečbou súvisiace a tieto skutočnosti sa prejavujú aj do lekárskeho posudku ohľadom určenia bolestného, čo sa však v danom prípade nestalo. Rovnako tak nie je významný čas vyhotovenia lekárskeho posudku, tak ako to tvrdí žalobca, nakoľko lekársky posudok sa mohol vyhotoviť už v priebehu liečby, prípadne ihneď po skončení prvej rehabilitačnej liečby, ktorá bola ukončená v roku 2019 a nie až následne v priebehu nariadenej ďalšej rehabilitačnej starostlivosti. Na základe uvedeného odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie ustálil, že bolo potrebné vychádzať z hodnoty bodu za rok 2019 t.j. zo sumy 20,26 eur, t.j. bolestné, čo predstavuje v danom prípade sumu 1.185 bodov x 20,26 eur = 24.008,10 eur - 50 % spoluzavinenie t.j. 12.004,50 eur, pričom zo strany žalovaného došlo k úhrade sumy 12.004,05 eur, a preto súd prvej inštancie správne vypočítal zostávajúcu výšku bolestného ktoré predstavuje už iba sumu 0,45 eur. Súd prvej inštancie žalobu vo zvyšku t.j. v časti o zaplatenie sumy 17.905,20 eur zamietol a odvolací súd sa s týmto postupom súdu prvej inštancie ako so správnym postupom stotožňuje. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd nemal potrebu sa samostatne vyjadrovať k otázke premlčania časti toho nároku na priznanie bolestného. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti bolestného ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

34. Žalobca v rámci svojho odvolania namietal súdom prvej inštancie stanovený počet bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. Je všeobecne známe, že sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok") - § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov. Bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok, vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeho posudkom; v lekárskeho posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárskeho posudkom. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozsudku pri určovaní počtu bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal zo znaleckých posudkov znaleckej organizácie forensic.sk, keďže tieto znalecké posudky podľa názoru súdu prvej inštancie obsahovali odôvodnené závery, ktoré boli súdom preskúmateľné. V tomto prípade súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 437/2004 Z.z. podľa ktorého lekárskeho posudok obsahuje hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, v zmysle ním predložených znaleckých posudkov, nakoľko tieto neobsahovali zdôvodnenie priznaného rozsahu sťaženia spoločenského uplatnenia. Konkrétne poukázal na lekárskeho posudok L.. T. W. o sťažení spoločenského uplatnenia a súčasne na lekárskeho posudok L.. R. K. o sťažení spoločenského uplatnenia, pričom ani jeden z týchto lekárskeho posudkov neobsahuje zdôvodnenie bodového hodnotenia ani zdôvodnenie toho, prečo lekári pristúpili k zvýšeniu bodového hodnotenia v zmysle § 10 ods. 4 zák.č. 437/2004 Z.z. na dvojnásobok (t.j. na maximum). Naopak znalecká organizácia forensic.sk, vo svojom znaleckom posudku a v jeho doplnení podrobne zdôvodnila jednotlivé bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia a tieto závery vyhodnotil súd prvej inštancie ako jednoznačne preskúmateľné. V tomto smere odvolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré je v tejto časti veľmi zrozumiteľné a jednoznačné. Odvolanie žalobcu do tohto výroku bolo odôvodnené hlavne tým, že znalecké posudky zo strany žalovaného nemali obsahové náležitosti znaleckého posudku v zmysle ust. 17 ods. 5 zák. č. 382/2004 Z.z. bez nejakého konkrétneho zdôvodnenia. Odvolateľ však v rámci podaného odvolania neuviedol, čo konkrétne absentuje v znaleckých posudkoch predložených žalovaným. Preto odvolací súd toto tvrdenie žalobcu považuje za všeobecné a ničím nepodložené. Za rovnako nedôvodnú odvoláciu námietku považuje odvolací súd tvrdenie žalobcu, že výška bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa preukazuje predovšetkým lekárskeho posudkom. Na tieto argumenty odvolací súd uvádza, že je síce pravdou, že primárne pri určovaní počtu bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z lekárskeho posudku, ale platí aj ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa ktorého, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskeho posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Inak povedané, ak u žalovaného vznikli pochybnosti ohľadom počtu bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko počet bodov bol stanovený v dvoch lekárskeho posudkoch predložených žalobcom odlišne a bez bližšieho zdôvodnenia (druhý lekárskeho posudok bol navýšený o 1550 bodov), je prirodzené, že žalovaný si nechal za týmto účelom (t.j. za účelom preverenia počtu bodov určených za sťaženie spoločenského uplatnenia) vypracovať znalecký posudok, ktorý jasne zdôvodňuje počet bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi 7635 bodov, pri hodnote jedného bodu vo výške 20,26 eur, čo predstavuje sumu 154.686,- eur. Po zohľadnení spoluzavinenia zo strany žalobcu vo výške 50 % tak žalobcovi súd prvej inštancie vypočítal sumu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 77.343,- eur, pričom súd prvej inštancie priznal iba zvyšok neuhradenej časti tohto nároku, t.j. iba sumu vo výške 0,45 eur a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Na základe uvedeného odvolací súd argumenty žalobcu k tomuto nároku vznesené v rámci podaného odvolania nepovažuje za také, ktoré by boli schopné zmeniť správnosť záverov súdu prvej

inštancie v tejto časti napadnutého výroku, a preto rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto časti ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

35. V ďalšom sa odvolací súd nestotožnil ani s odvolacou argumentáciou žalobcu, že mu prináleží nárok na mimoriadne zvýšenie SSU v rozsahu až 50 % a nie v rozsahu 20 % tak, ako to určil súd prvej inštancie. Žalobca v rámci podaného odvolania zdôraznil, že paraplégia je jedno z najťažších poškodení zdravia, pričom úlohu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je primárne odlišiť menej závažné prípady poškodenia zdravia od tých závažnejších. Odvolateľ má za to, že aj priznanie zvýšenia o 50 % u menej závažných prípadov žiadnym spôsobom nenarúša princíp proporcionality náhrady, ktorý je v takomto prípade plne zabezpečený a zachovaný. Žalobca zdôraznil, že invalidita bola určená vo výške 75 % a miera funkčnej poruchy bola u neho stanovená na 100 %. Má za to, že okolnosti hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, a to bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu, či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Odvolateľ poukázal na to, že uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolání a voľnočasových aktivít nazeraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním je nekorektné, nielen z hľadiska etiky, ale je aj porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania. Odvolací súd v súvislosti s touto odvolacou argumentáciou žalobcu zdôrazňuje, že otázkami aplikácie zák. 437/2004 Z.z. ustanovenia § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. sa zaoberal najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach. Tak v rozhodnutí sp.zn. 5 Cdo 212/2012, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 35/2013 dospel k záveru, podľa ktorého ustanoveniu § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. zodpovedá interpretácia, podľa ktorej je priznanie invalidity jedným, nie však jediným z predpokladov, pri splnení ktorého môže súd náhradu za SSU zvýšiť najviac o 50 %. V ďalšom rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 192/2015 najvyšší súd uviedol, že odškodnenie za SSU má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Pre správne určenie výšky odškodnenia za SSU je nevyhnutné najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po vzniku škodovej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver, či a do akej miery boli touto udalosťou zúžené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovaní rozsahu odškodnenia musí súd dbať na to, aby jeho rozhodnutie rešpektovalo princíp proporcionality, ktorý vyžaduje existenciu vzťahu primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. Z uvedeného je zrejme, že najvyšší súd v prípadoch, v ktorých doteraz posudzoval opodstatnenosť aplikácie a správnosť interpretácie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., riešil viaceré právne otázky, pri ktorých prijal aj právne závery týkajúce sa tohto ustanovenia. Aj v rozhodnutí z 21. júna 2018 sp.zn. 3 Cdo 209/2018, najvyšší súd posudzoval právnu otázku správnosti interpretácie ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., keď uviedol, že sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Náhrada za SSU sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti (§ 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.). V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 % (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.). Bodové hodnotenie za sťaženie SSU môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok, vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví (§ 10 ods. 4 veta prvá zákona č. 437/2004). Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že v žalobcovom prípade nejde o závažnejšie sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Pri svojom rozhodovaní zohľadnil skutočnosť, že žalobcovi sa stal úraz vo veku 60 rokov, t.j. vo veku blízkom dôchodkovému veku, že mal možnosť realizovať sa v osobnej, rodinnej, či spoločenskej sfére, o čom svedčí aj to, že mal manželku a štyri deti. Pred úrazom mal bežné záľuby a vykonával bežné domáce práce, avšak nedosahoval mimoriadne výkony v pracovnej, kultúrnej, či športovej oblasti. Pokiaľ ide o zdravotné postihnutie žalobcu, súd prvej inštancie zdôraznil, že nejde o úplné ochrnutie celého tela (všetkých štyroch končatín), ktoré by znamenalo úplnú stratu schopnosti akéhokoľvek pohybu. Nejde ani o prípad ležiaceho pacienta vyžadujúceho podávanie umelej výživy, či polohovanie. Zároveň poukázal na to, že rozumové schopnosti žalobcu zostali zachované, nakoľko je schopný verbálnej komunikácie a

sociálnej interakcie. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie považoval za primerané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 %. Odvolací súd v danej veci konštatuje, že nárok na zvýšenie náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., je nárok opierajúci sa o ustanovenie, ktoré patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, to znamená k právnym normám, ktorých hypotéza nie je konkrétne stanovená právnym predpisom, ale závisí od úvahy súdu. Toto ustanovenie prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností, a aby sám podľa svojho uváženia posúdil, či ide o „prípadohodný osobitného zreteľa“ a - v prípade kladného záveru - rozhodol tiež o tom, aké zvýšenie tejto náhrady je v posudzovanom prípade primerané. Úvaha súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (až o 50 %), je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný. Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. V reálnom živote sa vyskytujúce rozdiely v osobnosti človeka, v jeho individuálnych potrebách, životnom zameraní, v miere jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach života, ako aj odlišnosti v miere závažnosti poškodenia zdravia a intenzite obmedzenia poškodeného sa nevyhnutne musia prejavovať aj v diferencovanom prístupe k zvýšeniu tejto náhrady. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za SSU súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadri primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené kladť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade poškodeného (naopak) na druhú spomenutú stránku; rozhodujúcou však zostáva ich jednota. Vo všeobecnosti treba pripustiť, že v niektorom individuálnom prípade pôjde o tak mimoriadne závažné poškodenie zdravia osoby spoločensky sa dosiaľ nijako osobitne neangažovanej (napríklad v prípade mimoriadne ťažkého poškodenia zdravia v detskom veku), ktoré - aj s prihliadnutím na minimalizovanú predpokladanú budúcu kvalitu jej života - odôvodní priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až v hornej hranici stanoveného limitu (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.). Takéto zvýšenie je aj podľa názoru odvolacieho súdu vyhradené prípadom straty životných príležitostí po celý zvyšok života, v ktorých je poškodený takmer vyradený zo života a kedy jeho predpoklady pre plnenie životných funkcií sú bezmála alebo celkom zmarené. Odvolací súd v súvislosti s tým pripomína, že súčasná právna úprava za relevantnú okolnosť z hľadiska určenia výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia považuje aj vek poškodeného, ktorý pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj súd prvej inštancie. Zohľadnenie veku poškodeného predpokladá ustanovenie § 10 ods. 4 veta prvá zákona č. 437/2004 Z.z. To isté hľadisko treba mať bezpochyby na zreteli tiež pri úvahe o opodstatnenosti aplikácie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Invalidita - hľadisko priamo v tomto ustanovení uvádzané - skutočne nevyjadruje stupeň angažovania sa poškodeného v spoločnosti pred poškodením jeho zdravia. To však ešte samo o sebe neznamená, že aj ďalšie (v zákone síce výslovne neuvedené, avšak v praxi súdov považované za relevantné) hľadiská musia byť tiež bez vzťahu k tomu, aké bolo predchádzajúce uplatnenie poškodeného v spoločenskej sfére. Zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa teda neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou. Ako už bolo uvedené, úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.) nie je voľná. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch, a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za SSU treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (3 Cdo 464/2015). V rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 192/2015 najvyšší súd uviedol, že dôvod zasiahnuť do úvahy odvolacieho súdu o výške

odškodnenia za SSU podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. dovolacím súdom by mohol byť daný len v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti. K vyššie uvedenému odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie priznaním mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za SSU v rozsahu 20 % túto zásadu v danom spore dodržal. Pokiaľ ide o spôsob a životný štýl žalobcu po dopravnej nehode, tak je určite možné prijať ten záver, že dopravná nehoda spôsob a štýl života žalobcu ovplyvnila, resp. pozmenila, a to natrvalo. Žalobca je doživotne pripútaný na invalidný vozík a plne odkázaný na pomoc tretej osoby pri zvládaní svojich každodenných životných potrieb (v tomto smere sa zlepšenie do budúcnosti ani nepredpokladá). Na druhej strane však súd prvej inštancie správne prihliadol aj na vek žalobcu (60 rokov), kedy došlo k poškodeniu jeho zdravia, t.j. až v čase, keď je žalobca vo veku blízkomu dôchodku, má štyri deti. Súčasne súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na doterajší spôsob života žalobcu a jeho aktivity. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pri stanovení zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % zachoval zásadu primeranosti, a preto odvolanie v tejto časti nároku považuje odvolací súd za nedôvodné. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto zamietajúcej časti presahujúcej sumu vo výške 15.469,- eur ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP). S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd ustálil, že žiaden dôvod uvedený žalobcom v podanom odvolaní nie je schopný zvrátiť správnosť záverov súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

36. Výroky, ktorým bolo konanie zastavené (výrok I., II), ani výrok ktorým bola časť nároku priznaná (výrok III) neboli odvolaním napadnuté a nadobudli právoplatnosť.

37. O trovách tohto odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že základné ustanovenie o nároku na náhradu trov konania vyjadrené v § 255 CSP (zásada úspechu v konaní) nevyklučuje rôzny pomer úspechu v jednotlivých fázach konania - prvoinštančného, odvolacieho i dovolacieho, ktorý by vyústil do rozhodnutia o nároku na náhradu trov jednotlivých konaní (§ 262 ods. 1 CSP) tromi samostatnými výrokmi. Takéto rozhodnutie potom tvorí základ pre rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom uvedeným v § 262 ods. 2 CSP. V danej veci mal v tomto odvolacom konaní úspech len žalovaný, nakoľko odvolanie žalobcu odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, a preto odvolací súd rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

38. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003).

39. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument strany sporu nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

40. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).